

Nekünk mindegy

Hozzá vagyunk szokva, hogy minden nagy ünnepre, karácsonyra és husvéttra belpolitikai meglepetésben is részesüljön az ország: egy-egy kormány csöndes, vagy zajos távozásában. Most, hogy közeledik az új karácsonyi ünnep, újra válságszelek kezdik dagasztani a politikai pártok kalózhajóinak vitorláit és a vihar-előtti feszültség várakozása üli meg a kedélyeket. Vaida Sándor volt miniszterelnököt másfélórás magánkihallgatáson fogadta az uralkodó és ennek a ténynek bizonyára jelentősége van, ha hirtelenben átgondoljuk, mennyi belpolitikai, pénzügypolitikai probléma, mennyi külpolitikai és külföldi pénzügyi bonyodalom tornyosodott fel rövid négy hónap alatt a Maniu-kormány feje fölé. A megoldásra váró kérdések utvesztőiben nem mutatnak irányt a kivezető kapu felé a fantasztikumok határain mozgó pénzügyi reformtervezetek, nem nyugtatnak meg a külügyminiszterium csendje körül vont átláthatatlan üvegfalak: a párisi kormányválság, a belgrádi kisantant-konferencia vasárnapi előkészületei, a trau oroszlánok letört fejei teljesen új mozaikrészekként illeszkednek be a kül- és belpolitikai helyzet zürzavaros kaleidoszkopiába, amelynek alapos áttanulmányozására nem lehet sem ideje, sem módja senkinek.

Jól választotta meg tehát az időpontot Iunian, a nemzeti-parasztpárt legutóbbi disszidense, hogy nagyszabású pénzügypolitikai filippikáját elmondja a képviselőházban a kormány ellen. Az uralkodó nárt egykori félelmes parlamenti debattore politikai szenzációnak, parlamenti delicatessenek szánta Maniu Gyula miniszterelnök egyik kellemetlenül őszinte levelét, hogy támadásának és saját pálfordulásának váratlan lendületet kölcsönözzön. Am nem mulasztotta el az új pártvezér, hogy jólinformált-ságát az állami pénzügyek terén is megcsillogtassa, habár igazán nem kell különösebb felkészültség hozzá senki számára, hogy megállapíthassa, milyen rosszul is megy nekünk. Igaza van Iuniannak, ha úgy gondolja, hogy kiadásaink aránytalanul magasabbak a bevételeinknél és legfőbb ideje volna, ha külföldi hitelekkel szemben a pénzügyi kormányzat kedvezőbb feltételeket érhetne el. A tisztviselők bőrére hiába tartalékol az összevissza-hasogatott költségvetésből egy-két milliárdot a pénzügyminiszter: ez is csak olyan ötletszerű irreális intézkedés, mint azoknak a tervezeteknek 95 százaléka, melyekkel napról-napra kétségbeejtő módon lepi meg az ország ipari, kereskedői és gazdatársadalmát, — mert hiszen intézkedései sohasem a remélt eredményt érik el. Iunian nem mulasztotta el az alkalmat ezuttal sem, hogy a lejtábilizáció irreálisságáról beszéljen és követelje a restabilizációt: ebbe, az inflációnak ilyen burkolt formájába azonban semmiesetre sem mehet bele az ország közgazdasági társadalmá, mert hiszen egy burkolt infláció sem segíthet a belföldi, külföldi hitelünk válságán, a közterhekkkel tönkretett és korlátozásokkal megbénított ipari és kereskedelmi munka-területeinken.

Lehet, hogy pár napon belül újra fellángolnak az adáz pártpolitikai küzdelmek Bucuzrestiben és talán az egész országban és Iunian példáját követni fogják a liberális, avarescunus, gheorghista és a többi többségi pártvezérek. Ha válságba is fordíthatják a körülmények a kormány szekerét, ez még nem jelenti az uralomra jutott párt bukását is, hiszen éppen a nemzeti-parasztpárt rendezkedett be hasonló nehézségek esetére, többféle politikai garnitúrára. Közállapotaink, bel- és külföldi viszonylataink azonban nem a legalkalmasabbak arra, hogy újra politikai rázkódtatások-

Kormányválság készül

Iunian nagyszabású expozében támadta a felirati javaslat „indokolatlan, lirai optimizmusát” --- Fischer József dr.: „A permiszek korrupcióra vezetnek!” --- A kisebbségi diákok visszavont vasuti kedvezményének ügye a Kamara előtt

Vaidát másfélórás magánkihallgatáson fogadta a király

Bucuzrestből jelentik: A Kamara mai ülésén Réti Imre magyar gazdaszövetségi képviselő napirend előtt a közlekedésügyi miniszterhez intézett interpellációt. Az interpelláló képviselő arra hívta fel a miniszter figyelmét, hogy most, a karácsonyi ünnepek előtt minden iskolában vakációra készülnek a diákok, de a kisebbségi felekezeti diákságot megfosztották attól a kedvezménytől, hogy féláru vasuti jeggyel utazhassanak a tanintézetekből szüleikhez és onnan a vakáció után vissza a tanintézetbe. Felkérte a minisztert, hogy intézkedjék ennek a megkülönböztetésnek kiküszöbölése érdekében. A többségi pártok, élükön Pop C. István kamarai elnökkel, zajosan megtapsolták a magyar képviselő felszólalását.

Éheznek a felekezeti tanítók

Réti Imre után Luár Ferenc magyar párti képviselő tette szová a felekezeti iskolák államsegélyének ügyét. Kifejtette, hogy a felekezeti kisebbségi iskolák számára az elmúlt évi költségvetésben semmit sem irányoztak elő: most viszont újra elkövetkezett annak lehetősége, hogy az eddigi mulasztást jóvá tegyék és az új költségvetésbe megfelelő összeget vegyenek fel a felekezeti iskolák támogatására, melyeknek tanítói valóságban éhezni kénytelenek. A kormány ebben a kérdésben mindig jóindulatát helyezte kilátásba, — mondotta a képviselő — de ennél több soha sem történt. Legfőbb ideje volna, hogy a jóindulatnak kife-

jezést adjanak és valóban juttassák államsegélyhez a felekezeti iskolákat is.

Fischer József dr. zsidópárti képviselő az import kontingentálásáról intézkedő új kormányrendeletekről beszélt. Kifejtette, hogy az ország ipari és kereskedőtársadalmában jogos aggodalmakat keltett a régi rendszer feleléstése, amely az import-export kereskedelem belföldi részét Bucuzrestibe centralizálta a permiszek hirhedt intézménye révén.

Ezek a permiszek — mondta a képviselő — újra csak a korrupció számára szolgáltatnak megfelelő alkalmakat, ezenfelül pedig szükségtelen többletkiadásokra kényszerítik a belföldi kereskedelmet.

Az ország kereskedőtársadalmá kéri a lekötött importrendelések számára szolgáló terminus feltétlen meghosszabbítását, valamint sérelmezik, hogy mindazok, akik import-ügyletekben részt kívánnak venni, kötelesek az új rendelkezések értelmében az 1931—1932. évi lényüzési és forgalmi adóujkról képet nyújtó kimutatásokat is betereszteni a pénzügyminiszterium elé. Komoly intézkedéseket sürget a kijárók ellen, amelyek biztosíthatják az érdekelt köröket arról, hogy nem fogják zsarolni őket és kéri a kormányt, hajlandó-e decentralizálni a permisz-rendszer új visszaállítását? Ez az egyetlen mód arra, hogy elkerüljék a fölösleges költségeket és megóvják a kereskedelmet a felesztett kedvü korrupció próbálkozásai ellen.

„A bizonytalanság karakterizálja a jelenlegi helyzetet”

Fischer József után Iunian emelkedett általános figyelem közepette szólásra. Iunian előbb a trónbeszédre adandó felirati vita első három pontjával foglalkozott, amelyekkel természetesen ő is azonosítja magát, mert hiszen ő is szükségesnek tartja az alkotmányosság szellemét, a trón iránti hódolat kifejezését, sőt még a választási reformokat is helyesli, ha hajlandó a kormány lemondani az eddigi prémios rendszerről, amely a szavazótömeget megkárosítja. Kijelenti egyébként, hogy jó egynéhány felirati javaslatot áttanulmányozott az utóbbi évekre visszamenőlegesen is és mind-egyikben egy egész csomó reformjavaslata talált, amelyek viszont csaknem mindig ugyanarra a törvényre vonatkoztak. Több példát is felemlit, így a közigazgatási törvény örökös reformjait. Nyilvánvaló — mondotta Iunian — hogy ezek a reformok azt jelzik, hogy ezek az örökös reformok alatt álló törvények rosszszak, mert folytonos javításokra szorulnak.

Az ország pénzügyi helyzetének változására, majd kritikájára áttérve kijelentette, hogy

.....
nak tegyék ki az országot. Az ország polgárságának nem új kormányokra, új garnitúrákra van szüksége, hanem számolni tudnak a meglévő viszonyokkal és reális következtetéseket tudnak levonni belőlük. A nyugati példákat kellene követni csupán, amelyek elsősorban is tárgyilagos létfeltételeket kívánnak teremteni az egyes országok lakossága számára. Az or-

szág lakosságára nézve ma már igazán mindegy, hogy nemzeti-parasztpárti, liberális, vagy akármifajta párt vállalja nagy kérdéseink becsületes megoldását. Jöhet akárki, számunkra csak az a fontos, hogy beszüntesse a veszélyes kísérletezéseket a közélet valamennyi területén és minden napra, minden egyes ember számára juttasson egy-egy darab kenyeret.

Szép karácsonyi képek

Nagy Géza

műtermében készülnek

Arad, B. Reg. Maria 8. Megyeházzal szemben. 4202

rakterizálja a jelenlegi tényleges helyzetet — jelentette ki a szónok — amelyhez nem illik az optimizmus lírája.

Ezután Iunian azt fejtegette, hogy az ország semmilyen komoly eredményt nem várhat Genitől. Csak a Népszövetség pénzügyi szakértői volnának arra hivatottak, hogy véleményt formáljanak az ország jelenlegi pénzügyi helyzetéről és csak náluk található fel az utat mutató szellem és pénzügyi készség? Most már beszélni kezdenek a külföldi adósságok revíziójáról, az esedékes kuponok halogatásáról. Négy milliárd lejt emlegetnek, mint amennyivel csökkenthetné a külföld a követeléseinek behajtását. A moratórium azonban ugyanabból a forrásból fakad, mint a semmitőszék által alkotmányellenesnek minősített konverzió terve. Radulescu Mehedinti — mondotta Iunian — bebeszélte Maniunak, hogy a semmitőszéki döntés csakis a konverzió egyik részére vonatkozik, holott az alap ugyanaz a konverzió, a moratóriummal is. A legnagyobb baj az, hogy a lejt túl magas árfolyamértéken stabilizálták és ez a stabilizáció fiktitívnek bizonyult. Ebből a helyzetből csakis a restabilizáció állíthatja vissza mindazokat az állapotokat, amelyek a négy év előtti helyzetet jellemezték és amelyek megfeleltek az ország tényleges gazdasági helyzetének.

— Téves volna azt állítani, hogy a restabilizáció inflációra vezet — jelentette ki Iunian. A hitelkrízis a magas stabilizációs kulcs által eredményezett defláció következménye. Ma senkinek sincs elég pénze, hogy üzleteit lebonyolíthassa, viszont a restabilizáció vissza fogja adni az ország valutájának tényleges fizetőértékét.

Jelentőségteljes királyi audiencia

Iunian nagyszabású expozéja után Titeanu liberális képviselő hasonló hangnemben sorolta fel, hogy a paraszt-pártból valóban kezdeményező vezetési képtelnek ki az elmúlt évek folyamán. Így kilépett Stere, kilépett Lupu, s most a párt debattára: Iunian is kifogásolja, hogy a nemzeti-parasztpárt az oliberálisok hibás gazdaságpolitikájának eszközeit és koncepcióit tette magáévá: szerinte ennek eredményei elé jogos kétkedéssel tekinthet az ország.

A király a scrodistei, legutóbbi udvari vadászaton könnyebb fajta hülést szerzett, mely

Megszűnnek jelenlegi formájukban a pénzügyigazgatóságok

Elkészült az adózás átszervezéséről szóló törvényjavaslat — Komplikálták a pénzügyi apparátust

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter törvényjavaslata az ország pénzügyi adminisztrációjának átszervezéséről most készült el. A javaslat egyes részeit már napokkal ezelőtt ismertettük és módunkban van a javaslat fontosabb pontjait is közölni.

A törvényjavaslat szerint, amely rövidesen a parlament elé kerül, a pénzügyigazgatóságok jelenlegi formájukban megszűnnek. Külön-külön adómegállapító, illetve kivető és adóbehajtó szerveket kreálnak. Az adó kivetés szempontjából az országot kilenc kerületre osztják fel és ilyenformán ugyanennyi kerületi igazgatóságot létesítenek. Ezek a kerületi igazgatóságok állapítják meg az egyenes és a többi érvényben lévő adók összegét. Az egyes kerületekben a kerületi igazgatón kívül még három inspektor is működik, akiknek hatáskörébe a különböző adónemek tartoznak. Ezek szerint az egész ország területén 27 ilyen inspektor lesz. Összesen kilenc kerületi igazgatóság fog működni és egy-egy igazgatósághoz átlag nyolc megye tartozik. A megyék kerületekre oszlanak és a kerületeket ellenőrök veze-

miatt kénytelen volt orvosai rendeletére ágyba feküdni. Emlatt Vaida Sándor királyi ebédje is elmaradt és a volt miniszterelnököt az uralkodó betegágyánál fogadta audiencián. A kihallgatás, amelyen Vaidán kívül senki más nem volt jelen, másfél óra hosszat tartott és utána Vaida a legmerevebben elzárkózott minden nyilatkozattétel elől. A feltűnően hosszú kihallgatással kapcsolatosan a bucuresti-i sajtóban természetesen különböző kombinációk láttak napvilágot. Így az Adeverul arról ír, hogy bizonyos belpolitikai nehézségek okozták azt, hogy az uralkodó kikérje a volt miniszterelnök véleményét: más lapok állítólagosan megbízható értesülései szerint külpolitikai nehézségek voltak okai a királyi kihallgatásnak. Bizonyos azonban, hogy Vaida Sándor audienciája újra tesztülte tette a légkört Bucurestiben a kormány körül. A nemzeti-parasztpárt végrehajtó-bizottságát szombatra összehívták.

Chautemps visszaadta megbízatását

Herriot nem hajlandó semmiféle kormányban résztvenni — Sikertelen tárgyalások a kormány megalakítására

Párisból jelentik: A francia kormányváltás még ma sem nyert megoldást. Éjjel egy óráig tárgyalta a kormányalakítással megbízott Chautemps a pártok vezetőivel, de egyelőre személyi kérdésekről még nincs szó. Előbb tisztázni akarja a kormányprogramot és keresi a módot a költségvetési deficit eltüntetésére, legelső sorban pedig

az amerikai adósság-probléma elintézésére.

Tanácskozott a Kamara és a szenátus pénzügyi és külügyi bizottságának elnökeivel, a középpártok vezetőivel és Leon Blum-mal, mint a szocialista párt vezérével. Olyan kormányt szeretne alakítani, amely a jobboldali pártokig magában foglalja a Kamara többségét, sőt Flauidint is szeretné a kabinet számára megnyerni. A legfőbb törekvése azonban az, hogy

az adósságprobléma megoldásával lehetővé tegye Herriotnak a külügyi tárca elvállalását.

Herriot kijelentette, hogy az amerikai kérdés kielégítő elintézése nélkül semmiféle kormányba nem lép be. Amikor egy hírlapíró ironikusan megkérdezte, hogy ebben az esetben meddig akarja magát kivonni a közéletből, a volt miniszterelnök így felelt:

— Hatvankét évig, ameddig a háborús tartozások fizetési kötelezettsége terjed,

Párisból jelentik: A késő éjszakai órák-

tik, akiket munkájukban egy, vagy több ugynevezett helyettes-ellenőr támogat. A törvénytervezet itt is megkülönböztet megállapító és behajtó ellenőröket.

A pénzügyminiszter törvényjavaslatának második részét a behajtó pénzügyi szervek szerepe képezi. Eszerint minden megyében egy vagy több adóbehajtó pénzügyi szerv létesül. Ezeknek a behajtó és kivető szerveknek élén egy-egy adminisztrátor áll, akiknek közvetlen alantatal a controlorok, vagy másnéven ellenőrök lesznek. Ezenkívül minden kerületben egy könyvelési inspektor működik, tehát összesen kilenc az adómegállapító 27 inspektorral szemben.

A törvénytervezetnek ezek a főbb pontjai. A bucuresti-i lapok nagy cikkeiben foglalkoznak a kérdéssel és csaknem egyöntetűen megállapítják, hogy a pénzügyminiszter ahelyett, hogy leegyszerűsítette volna a pénzügyigazgatóságok adminisztrációját és az egész pénzügyi rendszert, még jobban komplikálta. A lapok szerint ez hatalmas többletkiadást jelent az országnak.

Meghalt

budapesti Nemzeti Szalon igazgatója

Budapestről jelentik: Nagy gyász érte a magyar képzőművészetet. Csütörtök este, 65 éves korában meghalt Déry Béla festőművész a Nemzeti Szalon igazgatója. Az idős művész néhány nappal ezelőtt ágyának esett és orvosai megállapították, hogy szívizomgyulladás van. A gondos és lelkiismeretes kezelés ellenére sem lehetett megmenteni az életnek és kinos szenvedés után, csütörtök este 7 órakor megszűnt élni. Déry Béla halálával nagy veszteség érte a magyar képzőművészetet. Jeles festő volt és már 25 éve állott a Nemzeti Szalon élén. Halála mindenütt, ahol ismerték, őszinte részvétet váltott ki.

ban érkezett telefonjelentés szerint Chautemps deznált miniszterelnök Herriot-val folytatott tanácskozása után ma este 7 óra 35 perckor megjelent Lebrun köztársasági elnökkel és közölte az elnökkel, hogy kormányalakítási tárgyalásai elé olyan váratlan akadályok gördültek, amelyek arra készítetik, hogy megbízatásától visszalépjön. A köztársasági elnök tudomásul vette Chautemps visszalépését.

Hatalmas tűzvész Tokióban

Leégett egy nyolcemeletes áruház

Tokióból jelentik: A japán fővárosban hatalmas tűzvész pusztított, amely egy nyolcemeletes áruházban keletkezett. A főváros centrumában levő épület éppen akkor gyuladt ki, amikor helyiségeiben a legnagyobb forgalom uralkodott. Több, mint 1700 alkalmazott, sokszáz vevő tartózkodott a palota különböző emeletén és termeiben, amikor pánikszzerűen elterjedt a hirtelen támadt tűzvész híre. Növelte a pánikot, hogy a hetedik emeleten állatsereglet volt elhelyezve, amelynek állatai böm-bölvé próbáltak fogságukból megmenekülni. Néhány tenevad ki is rontott ketrecéből, ezek még borzalmasabb félelmet keltettek, mint az egyre jobban terjedő lángok pusztítása, amely elzárta a felső emeleteken rekedtek elől a menekülés lehetőségét. Az első jelentések nyolc halottról, de többszáz súlyos állapotban levő sebesültről tudtak, később azonban a szám egyre emelkedett. Az esti órákban már tizen-négy halott került ki a romok alól. Ezer tüzoltó erejét megfeszítve dolgozik, azonban munkájuk hathatós eredményben nem mutatkozik, mert a felsőbb emeletekhez ugyszólván lehetetlen hozzáférközni. Amikor a hasztalan küzdelmet látták, a tüzoltók hadipilótákkal együtt merész tette határozzák el magukat. Felülről repülőgépek közelítették meg a palota tetőzetét és részint mentőeszközöket dobáltak le, részint tüzoltók ugráltak le a tetőzetre, hogy ment-sék, ami menthető. A tüzet még nem lokalizálták, a sebesültek kimentése egyre tart.

Autószerencsétlenség áldozata lett Rothschild nagyváradi rokona

Budapestről jelentik: Thein Erzsébet színésznő éjszakai autókirándulásra ment Wertheimstein Viktorral, a Magyar Általános Hitelbank h. igazgatójával, aki nagyváradi származású és a családja rokonságban van a Rothschildokkal. A kocsit a színésznő vezette, a Dunaparton elvesztette uralmát a volán fölött és az autó egy villanyoszlopnak szaladt, majd felborult. A hölgy a fején és a karján sérült meg, a férfi könnyebb agyrázkódást szenvedett, de állapota nem súlyos. Mindkettőjüket a Pajor-szanatóriumba szállították.

Tekintse meg SZABÓ ALBERT karácsonyajándék kiállítását!

Amerika bojkottot hirdet

Hat ország fizetett Amerikának, öt állam megtagadta a fizetést. — Megszakadtak a francia-amerikai kereskedelmi tárgyalások. — Menekül a tőke Franciaországból

New-Yorkból jelentik: Az Egyesült-Államok kormánya nagy meglepetéssel vette tudomásul, hogy az angol kormány megfizette a háborús tartozások esedékes részletét. A Federal Reserve Bank of Newyork délnél 12 órakor közölte a pénzügyminisztériummal, hogy az Angol Bank javára irt 19,750.000 arany fontsterling értékű arany-ruda, amely 95,500.000 dollár értékben a kormány rendelkezésére áll.

Az angol aranyfizetések átvétele a következőképpen folyt le:

Dél előtt tizenegy órakor egyenruhás őrment le a Federal Reserve Bank pánccpincéjébe, amely 86 lábnyira az ucca szintje alatt fekszik. A két cella ajtajára feliratot erősített, melynek értelmében a cellában lévő aranyrudak az Angol Bank tulajdonába mentek át. Déli tizenkét órakor a bank kormányzóhelyettese ment le néhány ór kíséretében a pincébe, letépte a feliratokat és ezzel az arany újból visszament a Federal Reserve Bank tulajdonába, amely azt az Egyesült-Államok kincstári hivatalának utasítására dollárokkal vásárolta vissza. A dollárösszegeket azonnal rövidlejáratu amerikai kincstári váltók fizetésére fordították.

Anglia ezzel megfizette adósságát.

A politikai körök méltányolni tudják az angol kormány súlyos áldozatát, amellyel eleget tett fizetési kötelezettségének és azt aranyrudakban eszközölte, holott jóval kisebb aranykészlet áll rendelkezésére, mint Franciaországnak és ez bizonyára hatással lesz a háborús tartozások revíziójánál, melyekre hamarosan sor kerül. Ezeket a tárgyalásokat felveszik Olaszországgal is, amely szintén pontosan megfizette tartozásának esedékes részét, míg Franciaország erre nem tarthat számot mindaddig, míg nem rendezi az esedékes részlet ügyét.

Az utolsó fizetés

A francia nagykövet jegyzéket nyújtott át Stimsonnak, amelyben arról értesíti az Egyesült-Államokat, hogy tekintettel Herriot lemondására, nem intézkedhetik az adósságok ügyében. Csehszlovákia washingtoni követe az esedékesség fizetésére másfél millió dollárt utaltatott át a Federal Reserve Bankhoz s ugyanakkor egy jegyzéket is nyújtott át Stimsonnak, mely szerint ez a fizetés Csehszlovákia utolsó erőfeszítése volt. Lengyelország azonban nem fizetett, sőt Esztország sem, Litvánia követe, miután a halasztás iránti kérelmét elutasították, a kincstári hivatalnál 92.386 dollárról szóló csekket helyezett el. Csehszlovákia tartozása egy részét amerikai állampapírokban utalták át és ezáltal 2 millió koronát takarítottak meg árfolyamkülönbségben.

A mai fizetésnap alkalmával hat ország: Anglia, Olaszország, Csehszlovákia, Finnország, Lettország és Litvánia, összesen 125 millió dollárt fizetett, öt ország pedig: Franciaország, Belgium, Lengyelország, Esztország és Magyarország összesen 25 millió dollár kifizetését mulasztották el.

Washingtonból jelentik: Claudel washingtoni francia nagykövet ma nyújtotta át az amerikai kormánynak azt az okmányt, amelyben a Herriot-kabinet közli, hogy a francia parlament a fizetések megtagadása mellett döntött.

Az első amerikai retorzió az, hogy megszakadtak a két ország közötti kereskedelmi tárgyalások és általában üzleti bojkott készül Franciaország ellen.

Londonból jelentik: Az angol font szí-

lárd. Ez a londoni intervenciós vásárlásoknak is köszönhető. Angliában nagy tőkekiáramlást várnak Franciaországból.

Angol pénzügyi körök valószínűnek tartják, hogy a francia politikai válság nagyobb tőkemenekülést indít meg Anglia felé, amit még egy új Herriot-kabinet alakulása sem szakít meg, mert bármely francia kormány drasztikus intézkedéseket lesz kénytelen tenni az adókijátszás megakadályozására. Az angol sajtó nyugodt önérzettel írja Anglia javára a megtörtént fizetést és egyhangulag megállapítja, hogy ez a fizetés az utolsó ilyen aranyu erőfeszítés volt.

Londonból jelentik: Amerikából érkező híradások szerint, Hoover Anglia javaslatát várja a hadiadósságok revíziójának legalkalmasabb tervzetével. Az elnöknek az a terve, hogyha az angol javaslatokat megkapja, ezekre vonatkozólag Roosevelt véleményét is ki fogja kérni.

Sohasem hagy eszemben a ramalos
KOPROL
csokoládéhasajtó.

Tíz és fél millió lejt sikkasztott Hulber Silvius az aradi Victoria-banknál

Hétfőn hirdetik ítéletet a sikkasztó ellenőr fölött — A váltókat nem mind Hulber Silvius hamisította

Ma tartotta meg a főtárgyalást az aradi törvényszék második szekciója Hulber Silvius, a Victoria volt sikkasztó ellenőre ügyében. A mai tárgyaláson tulajdonképpen csak a szakértők vallomását és a perbeszédeket hallgatta meg a bíróság, miután a tanúk az eddigi tárgyalások során vonultak fel. Domonkos Aurel, a Banca Romaneasca főkönyvelője, az ujonnan kinevezett könyvszakértő a mai tárgyaláson benyújtotta véleményét, amelyben közölte, hogy a bank könyveinek átvizsgálása után megállapította, hogy

Hulber Silvius összesen tíz és félmillió lejjel károsította meg a bankot.

Olimescu irásszakértő a hamis váltók kérdésében tett vallomást és kijelentette, hogy csupán két váltónál állapította meg, hogy Hulber hamisította, a többi más irással hamisították Don János, a bank ügyfele nevére. A különböző szakértői vallomások a Don-ügyre is kitértek. Don János, az egykor dúsgazdag földműves a Hulber-ügy miatt vált koldussá, miután a volt ellenőr milliós váltókat hamisított nevére, amelyeket azután rajta hajtottak be.

A szakértői vallomások után került sor a perbeszédekre. Gutunoiu ügyész példás büntetést kért kimérni Hulber Silvius-al szemben, akit sikkasztással és okirathamisítással vádolt. A család vádját ezzel szemben elejtette. Dr. Pop Tivadar, a Victoria takarékpénztár ügyésze bejelentette, hogy a bank a szakértői vélemény alapján tíz és félmillió lejjel károsodott és ennek megítélését kérte a bíróságtól. Utána dr. Dante Gherman szólalt fel Don János nevében. Az ügyvéd kijelentette, hogy ügyfele csupán egy lej kártérítést kér, miután kárát a bankkal szemben érvényesíti polgári per keretében. Végül dr. Lepa Valér mondotta el védő-

Arverezik az egykori cári kincseket

Berlinből jelentik: „Drágaságok egy néhai uralkodóház ékszereskamrájából” címen hirdeti egy berlini műkereskedő cég a három napra terjedő aukciót, amelyen az egykori cári család ékszerei kerülnek dobra, de a moszkvai szovjetkormány, amely a műárverést rendezeti, elhallgatja ezt, nehogy a törvényes örökösök az állami hatóság közbejöttével rátehessék kezüket a kincsekre.

A katalógus többek között felsorolja Vilmos császár sajátkezű aláírásával ellátott nagy arcképét aranykeretben, amely briliánsokkal és smaragdokkal van kirakva. Az egykori császár ajándékozta valamelyik családi ünnep alkalmából a tragikus végű cárnak. Dobra kerül egy szinarany színházi látcső, amely az öt-öszművészet remeke és szintén briliánsokkal van teletűzdelve. Abdul Hamid szultán ajándékozta a néhai Miklós cárnak.

„Arany háromlábban álló, hegyikristályból készült földgömb, belefoglalt aranytok, abban iránytű” — így jelöli meg a katalógus azt a glóbuszt, amelyet Miklós cár ajándékozott fiának, a nyomorék Alexej trónörökösnek, mikor a földrajzból kitűnően vizsgázott.

„Viktória királynő 1×1½ méteres karikatúrája aranyozott ezüstkeretben, drágakövekkel övezve”, arany dohány- és cigarettaszelencék a 18. és 19. századból, nyakékek, aranykarkötő-órák, brossok, köztük sok ékszer, melyekről hiteles irások bizonyítják, hogy Nagy Katalin cárnő ékszergyűjteményeiből valók.

beszédét. Az ügyvéd kijelentette, hogy a Hulber-ügy a Victoria banknál uralkodó állapotok szülötte volt. Mindent a volt ellenőrre bízta, minden az ő kezében összpontosult és semmiféle ellenőrzést nem gyakoroltak. Ezeknek a körülményeknek volt köszönhető, hogy Hulber Silvius nem tudott ellentállani a kísértésnek. Kéri a bíróságot, vegye figyelembe ezeket a körülményeket, valamint a vádlott teljes beismerését és hozzon enyhe ítéletet a volt ellenőr ügyében. A védő végül azt is kérte, számítsák be Hulbernek a körülbelül egy és háromnegyedéves vizsgálati fogságot. Végző szó jogán ezután Hulber szólalt fel, aki a következőket mondotta

— Nagyon sajnálom azt, amit elkövettem és kérem a bíróságot, hozzon enyhe ítéletet. Váltóhamisítást nem követtem el és ezért ezt még most is tagadom.

A bíróság ezután úgy döntött, hogy december 19-ikén, hétfőn hirdeti ki a nagyarányú sikkasztási ügyben az ítéletet.

CORSO-MOZGÓ

Ma 3, 5, 7¼ és 9¼ órakor

BOLVÁRY GÉZA és STOLZ ROBERT új slágeroperettjének sikere napról-napra fokozódik, mert akik látták csodákat mesélnek róla.

Egy dal, egy csók, egy leány!

EGGERTH MARTA, GUSTAV FRÖHLICH, HALMAY TIBOR, FRITZ GRÜNBAUM, GRETEL THEIMER.

MA d. u. 3 órakor 10 és 20 lejes helyárrakkal!

Vasárnapi Matinének meglepetés lesz!

SEGÍTSÉN AZ IFJUSÁG!

Négy nap múlva döntünk!

Kedden délután bontja fel a jury tehetségpályázatunk beérkezett pályamunkáit

Még négy nap választ el december hó 20-ikától, amidőn az Aradi Közlöny juryje lezárja a „Segítsen az ifjuság!” címmel közismertté vált és általános érdeklődéssel fogadott pályázatunkat. Az eddig már beérkezett, kész pályamunkák száma azt mutatja, hogy

alapos dolga lesz a bíráló-bizottságnak,

ha minden egyes pályaművet lelkiismeretes alaposan át akar olvasni és tárgyilagos jelentést készíti róla. Pedig erre feltétlenül sor kerül, még akkor is, ha csak négy napot bocsájtunk az idő rövidsége miatt a jurytagok rendelkezésére, hogy véleményeiket megformálhassák és kiválaszthassák a pályamunkák közül azt a hat legjobb, legtalpraesettebb és legpraktikusabb pályázatot, amelyek megütik a kívánt mértéket. A karácsonyi számunkban teszszük közzé a jury jelentését is mindazokról a pályamunkákról, amelyek a kitűzött időpontig hozzánk beérkeztek.

Még rövid négy nap tehát a nemes verseny

izgalmas tinise s aztán ki fog derülni, hogy mennyiben volt jogosult felhívásunk, melyet az ifjusághoz, a fiatal generációkhoz intéztünk és mennyiben alapos reményünk, a mellyel új szempontok kitűzését, új elképzelések bátor megnyilatkozását várjuk az ifjú nemzedék részéről? Hiszünk, hogy az eredmények a mi hitünket fogják igazolni!

Pályázatunk határideje: 1932. december hó 20-a, kedd déli 12 óra. Pályázóinknak az alábbi két kérdésre kell felelniök:

I. Milyennek látja, hogyan itéli meg a gazdasági válságot?

II. Hogyan képzei el a válság kibontakozását, a krízis végét?

Ezekre a kérdéseinkre kértünk és kérünk még négy napig írásbafoglalt, praktikus, tömör válaszokat. Az ifjuságon a sor, hogy ismert feltevéleink pontos betartásával a sorompóba lépjen és megmutassa erejét, új reményekre jócsinító tehetségét!

Báthory Zsigmond erdélyi fejedelem vitézének leszármazottai az aradi törvényszéken perlik vissza az államtól örökségüket

Egy falopási per érdekes következményei — A buttyini járásbíró ítélete

Évszázadok eseményeire visszanyúló nert tárgyalta ma a buttyini járásbíró. Aránylag jelentéktelen esemény indította meg a nagy per. A buttyini erdőkezelés megállapította, hogy a környékbeli parasztok az utóbbi időben nagymennyiségű fát vittek el. A vizsgálat megállapította, hogy Ravna község több lakosa követte el a falopásokat és az erdőkezelés bejelentésére megindult ellenük az eljárás. Ugyanakkor lefoglaltak náluk körülbelül kilencezer lej értékű fát.

A ravnai Józsa-család tagjai a bíróság elé kerültek, ahol azután meglepő fordulat történt. Elmondották, hogy az erdő, ahonnan a fát elvitték, az ő tulajdonukat képezi évszázadok óta és az államtól annakidején csak zálogba adták. A haszonélvezeti jog viszont az övék. A lefoglalt fára ezen a címen igényert is adtak be és a három Józsa-fivér keresetében ismertette a buttyini erdő érdekes történetét.

A beadvány szerint a Józsa-család őse, Józsa György református székely vitéz hűségesen szolgálta Báthory Zsigmond volt erdélyi fejedelmet, akkor is, amikor megingott alatta a fejedelmi trón. Hűségének jutalmaképpen a fejedelem 1606-ban Józsa Györgyöt nemesi címmel tüntette ki és neki, valamint utódainak ajándékozta Ravna falut és a körülötte levő erdőket. 1842-ben Aradmegye Törvényhozó Széke elismerte a nemes Józsa-család urbéri jogát Ravna és környékével szemben. A Józsa a szabadságharc után elszegényedtek és az osztrák államnak adták zálogba Ravnát, valamint

Arviz Franciaországban és Spanyolországban

Párisból jelentik: A délfraanciaországi esőzések következtében az ország egy része, valamint Spanyolország északi vidéke víz alá került. Portignani és Nordon között a vasúti forgalmat meg kellett szüntetni. A Bezierri villanytelep és több gyár víz alatt áll, egy templom meynyete pedig beomlott. Katalonia folyói kivétel nélkül megdagadtak és több helyen áradásokat okoztak. A Franciaországba vezető országúton a közlekedés lehetetlenné vált.

Nem kell pénzt adjon karácsonyi ajándéokra,

ingyen kap ajándékot minden vevő, ha harisnya, avetler, trioó és kötött áru szükségleteit a legolcsóbb árakon

UTAZNI AKAR?

Olcóságot, kényelmet, tökéletes teljesítményt, zavartalan utazást és a legteljesebb megelégedést biztosítja a

„HAPAG” utazási világvállalat
(Künstler utazási irodában)
Bulev. Regina Maria 24.
ARADON.

Prospekúusok! Utitervek!
Felvilágosítások!

Ongyilkos lett egy diákleány, mert lopással gyanúsították

Lasiból jelentik: Megdöbbentő diákragédia történt Moldova fővárosában. A tragédia áldozata Tasa Marioara leányliceumi növendék, a kinek szülei Tighinában laknak. A fiatal leány tegnap délután meglátogatta nagynénjét, Popov asszonyt. Miután Tasa Mária nagynénje lakásáról elment, az idősebb hölgy megállapította, hogy fülbevalója eltűnt. Popov asszony unokahugát is gyanuba fogta és azzal fenyegette meg, hogy feljeli az iskola igazgatójánál.

A gyanúsítás a szerencsétlen leányt annyira elkeserítette, hogy megmérgezte magát. Bucsulevelében azt írta, hogy tétlenül is bizonyítani kívánja ártatlanságát. Az öngyilkosságot csak későn vették észre, Tasa Mária borzalmas kínok között meghalt. A megdöbbentő tragédia ügyében a büntügyi hatóságok is bevezették a vizsgálatot.

Téli sport Svájcban

Engadin a skiezők eldorádója — Óriási programmal várják a svájci üdülőhelyek a külföldi vendégeket

A svájci hegyeket hetek óta vastag hóréteg borítja. A téli sport és a ski fanatikussai, akik előtt nem ismeretlen a svájci havasok csodás panorámája, nagy számban lepték el Helvécia előkelő téli sporthelyeit. St. Moritz, Davos, Pontresina, de az Engadin többi ismert üdülőhelyei is, óriási komforttal, a gyönyörűen berendezett szállodák, a st.-móritzi Palace, a Grand Hotel, a pontresinai Schloss-Hotel, nemzetközi programmal várják a külföldi vendégeket és mindent elkövettek, hogy a legmesszebbmenő igényeket, a mai viszonyokhoz arányitva, mélyen szállított árak mellett elégíthessék ki. Nem igaz az, hogy egy háromhetes st.-móritzi üdülés jelentős pénzkiadásokat jelent, mint azt általában hiszik, mert a svájci idegenforgalmi hivatal egyöntetűen szállította a teljes ellátásért eddig fizetett árakat és ezzel gyengébb valutájú külföldiek számára is módot akar nyújtani néhány hetes svájci tartózkodásra.

A chantarella és a muottas-muraigli fogaskerekű vasutak több ezer méter magasba viszik a skiezőket, ahonnan gyönyörű kilátás nyílik egészen az olasz határig. A téli szezon az Engadinban úgy társadalmi, mint sport szempontból, szenzációsnak ígérkezik s ebben a szakmában páratlanul otthonos svájciak mindent elkövetnek ezuttal is, hogy attrakciókkal, nemzetközi társaságot érdeklő sporteseményekkel nyújtanak felejthetetlen élményt a külföldi vendégek számára.

ASSZONYOM!

Ha arcának üdeségét meg akarja őrizni — keresse fel

PILISINÉ

kozmetikai szalonját

P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 16.
Pattanásos, szeplős, ráncos arcok —
mindennemű szépséghibák szakszerű
kezelése — Arc massage, vasalás —
pakkolás — esti kikészítés.

Ha takarékoskodni akar, vegye igénybe az olcsó havi fizetéses bérletrendszer

GOLYA áruháznál

Arad, Str. Metlanu 1. alatt szerzi be

Jóváhagyta a belügyminiszter Aradváros új vezetőségének névsorát

Bizalmas telefonértesítést küldött a kedvező fordulatról Botioc Elek dr. polgármester Aradra. — Elmaradt a péntek-délután Interimár-bizottsági ülés

Az új városvezetőség a jövő héten foglalja el helyét

Pénteken, december hó 16-án járt le a törvényes tiznap határideje annak, hogy Aradváros polgárai közül bárki óvást emelhesse Arad legutóbbi választott városi tanácsának december hó 6-án történt alkotmányos visszahelyeztetése ellen. Ez a tiznapos határidő egyben arra is módot szolgáltatott, hogy a visszahelyező közgyűlésen lezajlott vezetőségi választás eredményei ellen adhasson be bárki is törvényes és indokolt kontestációt. A határidő lelt és sem az aradmegyei prefektúrán keresztül, sem a temesvári közigazgatási vezérfelügyelőség útján

nem továbbított senkinek sem telebbezést

a visszahelyezett városi tanáccsal kapcsolatosan a belügyminiszteriumba, tehát érthető érdeklődés támadt Aradváros politikai és közigazgatási köreiből egyaránt aziránt, hogy a belügyminiszterium milyen értelemben fog most már dönteni?

Pénteken délután Botioc Elek dr. interimár-bizottsági elnök, az újonnan megválasztott polgármester Bucurestiből telefonon fölívta a város egyik közigazgatási vezetőjét és

bizalmasan közölte vele, hogy a belügyminiszterium pénteken délből jóváhagyta a választott tanács visszahelyezését, egyben megerősítette a közgyűlés választási eredményét is.

Igy tehát Aradváros közigazgatási vezetőségének kérdése egyelőre megoldottnak tekinthető, mivel Botioc Elek dr. telefonközlése szerint Mihalache belügyminiszter saját aláírásával is megerősítette az aradi új tanács vezetőségének megválasztását.

A polgármester bizalmas jellegű telefonértesítését természetesen a pénteki nap folyamán mindaddig még nem erősítette meg semmiféle hivatalos közlés, de ez — amint valamenyünk tudjuk — technikailag sem lehetséges, mivel Bucurestiből a posta legrövidebb idő alatt is

MUZSAY-nál

Arad, a színházzal szemben

**bőrkaabátok, télikaabátok
legolcsóbban.**

Minden darab saját készítmény.

Elhalasztották

Winternitz Jenő bűnügyének főtárgyalását. — Sikkasztásért jelentette föl a kereskedőt egy aradi gyárvállalat

Érdekes bűnügyet tüzött ki ma főtárgyalásra az aradi törvényszék második szekciója. A bűnügy vádlottja Winternitz Jenő ismert aradi kereskedő, akit a Tricotage-gyár jelentett föl. A gyár feljelentése szerint még 1931-összesen 468 ezer lej értékű árut adott bizományba Winternitz Jenőnek, aki az árut üzletben eladta, azonban körülbelül harmincezer lejjel nem számolt el. Miután a kereskedő a gyár többszöri felszólítására sem fizetett, végül bűnvádi feljelentést tett ellene.

Az aradi törvényszék többször tüzött már ki főtárgyalást az érdekes ügyben, azonban mindannyiszor el kellett halasztani, mert hol a vádlott kereskedő, hol a tanúk nem jelentek meg. A mai tárgyalásra elővezetési parancsot adtak ki a kereskedő ellen, aki meg is jelent, azonban a tanúk hiánya miatt a bíróság márciusra halasztotta el az ügy letárgyalását.

Strohschneider sem keletett nagyobb érdeklődést, mint a

Néparuház (volt József tgy-ut és Karolína-uca sarok) **olcsó karácsonyi vására,** mert ajándékot kap minden vevő, ki itt szerzi be harisnyát, szövedt- és kötötttűru szükségletét. Nagy játékvásár

legalább két nap múlva kézbesíti ki a postai küldeményeket. Valószínű, hogy Botioc Elek dr. polgármester hozza magával a belügyminiszterium hivatalos jóváhagyását, hogy bemutathassa Nicolau Constantin temesvári kerületi közigazgatási vezérfelügyelőnek, valamint Aradvármegye prefektusának, aki jelenleg szabadságon van is így Popu M. János dr. alispán fogja az okmányt ellenjegyezni.

Aradváros új vezetősége tehát már a jövő hét folyamán,

Karácsony hetében elfoglalja helyét a városi közigazgatás élén.

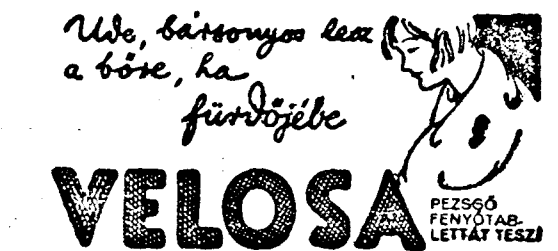
Amint a reinstalledációról írott tudósításunkban már annak idején megírtuk, Arad polgármestere Botioc Elek dr., két alpolgármestere pedig Velcsov Géza dr. és Tatu János lesz. Az állandó választmány tagjai: Nagy Sándor dr., Ursu János dr., Lőcs Rezső dr. és Borneas Gyula dr. Az ellenőrző-bizottság tagjává a közgyűlés Reinhart Gyulát, dr. Somló Ármint, Zab Istvánt, Popovici Gheorghet és Pausesti Miklóst választotta meg.

Lakatossal akarta felnyitni az aradi pénzügyigazgatóság pénztárszobáját egy aradi építész, akinek az állam nem akar fizetni. — Érdekes jelenet a pénzügyigazgatóság épületében

Érdekes jelenet játszódott le ma délelőtt az aradi pénzügyigazgatóság pénztárszobájában. Egy aradi építész akarta lefoglalni a pénzügyigazgatóság kasszájának tartalmát, az izgalmas jelenetek közepette megkísérelt foglalás azonban nem sikerült. Az érdekes ügy előzményeiről az alábbiakban számol be az Aradi Közlöny munkatársa:

Graf Sándor aradi építésznek már hosszabb idő óta 120 ezer lejes követelése áll fenn a földművelésügyi minisztériummal szemben, amelynek részére építkezéseket végzett. Miután a minisztérium többszöri felszólítás dacára sem fizetett, az építész pert indított az állam ellen az aradi törvényszéknél. A pert megnyerte és az ítélet birtokában foglalni akart az aradi pénzügyigazgatóságnál, amely azonban tiltakozott a foglalás ellen. Graf ügyvédje útján a felsőbb bírósághoz fordult, annak tisztázása végett, lehet-e foglalást eszközölni a pénzügyigazgatóságnál a földművelésügyi minisztériummal szemben megnyert per kapcsán. A bíróság úgy döntött, hogy a foglalás végrehajtható, mert az összes állami pénzeket a pénzügyigazgatóságnál őrzik.

A döntés nyomán ma délelőtt megjelent az építész ügyvédje és egy törvényszéki portarel kíséretében az aradi pénzügyigazgatóság pénztárszobájában. Schöner Ferenc pénztáros nyomban lezárta a kasszához vezető vasajtót és a kulcsot zsebre vette, majd közölte az érdekeltekkel, hogy felsőbb utasításra meg kell akadályoznia a foglalást.

A város Interimár-bizottsági ülését Albu Livius bizottsági alelnök még a csütörtöki nap folyamán péntek délután 4 órára rendes ülésre hívta össze. Tekintettel azonban arra, hogy időközben a polgármester bizalmas telefonjelentése alapján pénteken délből már jóváhagyta és megerősítette a belügyminiszter Aradváros új vezetőségét.

a péntek délután összeülő interimár-bizottság amugy sem hozhatott volna a főtárgyalási ügyekben törvényes határozatokat.

Ezért a bizalmas értesítés vétele után Albu alelnök oly értelemben intézkedett, hogy a bizottság már ne üljön össze és így a péntek délutáni ülés tárgysorozatának letárgyalása már el is maradt.

Értesüléseink szerint Botioc Elek dr. polgármester most már rövidesen hazaérkezik Bucurestiből, hogy átvegye a város közigazgatásának irányítását és egybehívja az állandó választmány tagjait, hogy hozzákezdjenek az együttes munkához.

Az építész ügyvédje erre lakatost hívatott, hogy a vasajtót felnyitassa.

mire a pénztáros értesítette Caba Gyula pénzügyigazgatót, aki nyomban megjelent a pénztárteremben. A pénzügyigazgató erőlyesen tiltakozott a foglalás ellen és követelte, hogy a lakatos hagyja azonnal abba a vasajtó feszegetését. Caba Gyula ezután telefonon felívta dr. Avramescu Vazul kincstári főügyészt, aki néhány perc múlva szintén megjelent a pénztárteremben és az állam képviselőjében tiltakozott a vasajtó erőszakos kinyitása ellen. A kincstári főügyész felívta az érdekeltek figyelmét arra a körülményre, hogy a kassa kinyitása esetén felelősek kell a törvényes következményekért. A lakatos erre abbahagyta a munkát és eltávozott és maguk a felek is elálltak a vasajtó kinyitásának tervétől. Az ajtó tehát zárva maradt és a portarel jegyzőkönyvben szögezte le a pénztárszobában történt eseményeket. Graf Sándor építész, ügyvédje és a törvényszéki portarel eltávoztak a pénzügyigazgatóságról, mire Schöner Ferenc pénztáros újból kinyitotta a vasajtót és folytatta rendes működését.

A megkísérelt foglalás híre hamarosan elterjedt a pénzügyigazgatóságon tartózkodó felek között, akik érdeklődéssel tárgyalták a történetet. Azoknak, kiknek délelőtt a pénztárnál volt dolguk, körülbelül két órán át kellett várakozniuk, míg az események lezajlottak, miután a foglalás kísérletének ideje alatt a pénztár nem működött.

CENTRAL-MOZGO :

3, 5, 7, 9 órákor:

MEGSZÓLALT A SZIVEM.

A szívből fakadt és szívhez szóló filmek koronája. ALPÁR GITTA tovább aratja egyre fokozódó sikerét Aradon. A film csak hétfőig tartható Aradon, ezért ajánlatos, ha mindenki úgy intézi, hogy e határnapig megnézhesse azt. A d. u. 3 órai előadás jegyei 13 és 23 lej.

SELECT-MOZGO :

Fél 6, fél 8, fél 10 órákor:

HIREK

Az ügyvéd és a mániákus kliens

Vannak mániákus pereskedők, akiknek egy-egy évekig nyuló per valóságos életcélt jelent. Minden idejében a pereivel foglalkozik és nem nyugszik meg egyik bírósági fórum ítéletében sem, fellebbez, harcol, gyanúsít, feljelent és a perlési mániá végül üldözési mániává alakul át. A mániákus pereskedő pedig azt hiszi, hogy minden fórumon útkos, ismeretlen rosszakarók gáncsolják el igazát. A per élet-hosszigan húzódik, az esetleg meglévő kis vagyon elforgácsolódik, bolyegekre megy el és emlékül csak néhány, vaskos aktacsomó marad a nagy ügyből.

Ezuttal nem a törvényszéknek, hanem a törvényszéken működő ügyvédi kamarának akadt hasonló kliense. Egy aradmegyei parasztasszony hónapok óta üldöz egy ismert aradmegyei ügyvédet, aki — akármit tesz — nem tud megszabadulni egykori kliensétől.

Még hónapokkal ezelőtt kezdődött az ügy. Egy Chirila Nisca nevű ágrisi parasztasszony feljelentést tett az ügyvédi kamaránál dr. Rohan Demeter siriai ügyvéd ellen, akát azzal vádolt, hogy a váltóját nem akarja visszaadni. A panasz szerint az asszony egyik peres ügyében megbízást adott az ügyvédnek, akinek a honorárium fejében váltót állított ki. Az ügyvéd azonban nem végezte el a vállalt feladatot és az asszony visszakövetelte váltóját, amit azonban nem kapott meg. Ezt mondotta a panasz és a kamara kötelesszerűen megindította a vizsgálatot. Az eljárás folyamán kiderült, hogy dr. Rohan a váltót még a feljelentés megtétele előtt visszakiadta, sőt hivatalosan kézbesítette, amit igazolni tudott. Az eljárás természetesen megszűnt és úgy az ügyvéddel, mint a feljelentő asszonnyal hivatalosan közölte a kamara, hogy a vizsgálat rehabilitálta és tisztázta az aradmegyei ügyvédet.

Pár hét telt el és Chirila Nisca meglepésszerűen újra jelentkezett a kamaránál. Megint feljelentette ugyanazt az ügyvédet, sőt ugyanazon váltó miatt és elpanaszolta, hogy a váltót még mindig nem kapta meg.

— De hiszen beigazolódt, hogy nyugta ellenében kiadták el magának a váltót — mondták neki.

— Nem úgy van az kérem — hajtogatta az asszony — nem kaptam meg a váltómat, most be fogják rajtam hajtani, tönkretesznek.

Még egyszer kérdést intéztek az ügyvédhez, aki újra bemutatta az írásbeli igazolást. Az ügyet betették az irattárba.

Tegnap megint jelentkezett az ágrisi asszony, aki új kérvényében azt panaszolja el, hogy a váltóért jelentkezett Rohan dr. iródjában és az ügyvéd azt mondotta neki, hogyha még egyszer zavarja, megveri. Chirila Nisca pedig folyton járja a fórumokat, valósággal üldözi az ismert nevű ügyvédet, a kamarát és mindenkit, akinek az ügyhöz valaha köze volt.

A hivatalokban már szánakozó mosoly fogadja a szánalmas külsejű asszonyt, amikor halkan, bocsánatkérő mosollyal, megírt kérvénnyel kezében, kopogtat be. Keresi igazát, amely nem is létezik. (—rosi.)

— IDŐPROGNÓZIS: Az időjárásban lényeges változás nem várható.

Olesó tűzifa

ÖLFA Lei 560.—

bükk- cser- és gyertyánfák nagy választékban

AUFRICHT-fatelepen

(Gyermekkorház mellett) Autobusz megálló.

— Vasárnap kezdődik a kisantant-konferencia. Belgrádból jelentik: Hírek szerint Titulescu és Benes holnap Belgrádba érkeznek, hogy résztvegyenek Sándor király születésnapjának évfordulójára alkalmából rendezendő ünnepségeken. A kisantant-konferencia valószínűleg vasárnap délután veszi kezdetét.

= DECEMBER 22-TŐL JANUÁR 3-IG A NEMZETI BANK NEM UTAL KI DEVIZÁT. Bucurestiből jelentik: Ugy az utazóközönséget, mint a kereskedőket közelről érintő, nagyfotosszerű rendeletet adott ma ki a Banca Nationala vezérigazgatósága. A jegybank vezetője ugyanis az évvégi zárlatra való tekintettel, úgy intézkedett, hogy 1932. december 22-től 1933. január 3-ig nem fogad el devizai igényléseket és ezen időpont alatt devizakiutalásokat sem eszközöl.

Felhívás!

Ha praktikus karácsonyi ajándékot akar, úgy **uridivat cikkeket** legolcsóbban és a legnagyobb választékban „CHIC” Hegedüs & Goldmann-cégnél szerezheti be. 4226

— Amnesztiát kaptak Németországban a devizacsempészek. Berlinből jelentik: Luther dr., a Birodalmi Bank elnöke ma levelet intézett a kormányhoz, s abban komoly aggodalmának ad kifejezést afölött, hogy a birodalmi gyűlés által megszavazott amnesztia közkegyelemben részesíti a devizacsempészeket is, s ezeket kivonja a bíróságok ítélezése alól. A „Börsenkurir” azt írja, hogy aligha fordult még elő valahol is, hogy a devizahatározmányok ellen elkövetett cselekmények, amelyek semmiképp nem minősíthetők politikai vétségeknek, amnesztia alá essenek.

A boldog házasság...

— Szóval kosarat ad nekem, nem akar a feleségem lenni?

— Az már más, de az előbb azt kérdezte, hogy nem-e akarok örökre a magáé lenni?

*

— Szervusz, öregem. Hallom, hogy megházasodtál.

— Igen. Tudod, nem izlett a vendéglői koszt.

— És most?

— Most már izlik...

— Elárvereznek száznegyvenezer kötet értékes könyvet. Budapestről jelentik: hogy rendkívül érdekes árverést kellett volna tartani tegnap az Eterna R.-T. helyiségében, ahol a Gutenberg könyvkiadó-cég tulajdonában lévő 140 ezer kötet jó könyvet akartak értékesíteni. A könyvek Dumas, Tolstoj, Hugo Victor, Brehm értékes művei, amelyekre nemcsak az árvereztető Eterna R.-T., hanem az Athenaeum, a Viktória, a Globus és más nagy kiadóvállalatok is reflektáltak. A hatalmas gyűjtemény kikiáltási ára 42.000 pengő volt. A nagy érdeklődéssel váró licitációt azonban elhalasztották, mert az adós Gutenberg-cég az utolsó pillanatban hatósági bizonyítványt mutatott be, amely a gyűjteményt 96.000 pengőre értékelte. Emiatt újabb árverési terminust tűznek ki.

— Megvesztegetésért elítélt aradi paprikakereskedő. Feldmesser Lajos aradi paprikakereskedő állott ma megvesztegetés kísérletével vádolva az aradi törvényszék előtt. A vád szerint az elmúlt év decemberében dr. Lusz t Ferenc utasítására, Stan István közrendőr lefoglalta paprikakészletét, amelyet a rendőrségre akart szállítani. Feldmesser erre negyven lejt adott a rendőrnek, akit arra kért, hogy ne vigye a paprikát a rendőrségre. A mai tárgyaláson a kereskedő azt vallotta, hogy csak azért adott 40 lejt a rendőrnek, hogy vigyázzon árujára, nehogy az uton kiszóródjon. A bíróság bűnösnek mondta ki a paprikakereskedőt, akit két napi elzárásra és 500 lejt pénzbírságra ítél.

Uránia-mozgó műsora:

MÁ: szombaton d. u. 5, negyed 8 és negyed 10 órákor

Denevér.

Főszerepben:

Anny Ondra és Petrovich Iván.

Délután 3 órákor ifjúsági előadás állagos 6 (plus 2) lejes helyekkel

O V A G Y É N, Harry Piel.

— Fémháza dinamitot loptak. Ungvárról jelentik: A csütörtökről péntekre virradó éjszaka ismeretlen tettesek behatoltak a radvánci kőbánya raktárhelyiségeibe és onnan 47 kiló dinamitot loptak el. A cseh hatóságok erélyes vizsgálatot vezettek be a dinamittolvajok kézrekerítésére.

— Két súlyos vasúti katasztrófia Németországban. Berlinből jelentik: A mannheimi gyorsvonat beleszaladt a würtzburgi tehervonatba. Tíz ember megsebesült. Amint ez a karambol megtörtént, ugyszólván feltartóztatlan volt a másik. A romokba beleszaladt egy újabb tehervonat. Még tizenöt ember megsebesült.

— Budapesti egyetemi hallgató különös öngyilkossági kísérlete. Budapestről jelentik: Ma éjszaka értesítették a budapesti mentőket, hogy a Kiscelli-úton egy alsóruhára vetkőzött fiatalember fekszik. Megállapítást nyert, hogy Szemerc Tamás 22 éves egyetemi hallgatóval azonos. A fiatalemberre egy rendőr talált rá és az hívta ki a mentőket. Amikor a mentők laktanyájában magához tért, elmondta, hogy egy fél liter rumot ivott és elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Ezért kifeküdt alsóruhára vetkőzve a szabadba és arra számított, hogy éjszaka megfagy. Mint kiderült, tettét azért akarta elkövetni, mert megbukott a kollokviumon.

— Legkellemebb, legideálisabb, legenylibb hajtó a Solvo pirula. Egy doboz 20 lej. Földes-gyógy-szertár.

— Tűz egy kolostorban. Targu-Ocnaról jelentik: A Magureli kolostor az éjszaka kigyuladt és a szerzetesek lakóházának egy része leégett. A kár jelentékeny.

Régi aranyát, ezüstjét beváltjuk legmagasabb napi áron, vagy átdolgozzuk modern fazonokra **Dukász Testvérek** arany- és ékszerárú üzemében Arad, Str. Gojdu 3

— Uj fizetési feltételeket kér egy kényszereregyezésben lévő aradi cég. Heim I. aradi fehérneműkereskedő ma kérvényt nyújtott be az aradi törvényszék cégbíróségához, amelytől kérte, hogy kényszereregyezése kapcsán, az új kényszereregyezési törvény alapján, engedélyezzen kisebb részletekben, hosszabb idő alatt tartó fizetést. A kereskedő, — mint megírtuk, — kényszereregyezés alatt áll és miután nem teljesítette a vállalt fizetéseket több hitelője csődöt kért ellene. A kereskedő mai beadványában megállapítja, hogy nem tudja kifizetni a mai válságos idők miatt a vállalt részleteket. Annakidején kötelezettséget vállalt arra, hogy tartozásait 60 százalékban, három év alatt fizeti ki. Ezt oly módon kéri módosítani, hogy csak 40 százalékot fizet négy év alatt. A bíróság a napokban dönt az érdekes beadvány felett.

Zsurfiuk egymás közt

Két „blazirt” ifju a táncolókat nézi az egyik sarokból.

— Szerinted melyik pár táncol a legjobbban?

— Szerintem az Alpár... Gyerűnk a moziha.

— Vizsgálat a volt aradi szőlészeti vezérfelügyelő ellen. Az aradi első számú vizsgálóbírói hivatalban ma kihallgatások folytak Anasztasiu volt szőlészeti vezérfelügyelő ügyében. Mint emlékeztetés, a feketeszobtrány idején az a vád merült fel Anasztasiu ellen, hogy egyes szeszgyárak ellen levezetett vizsgálat alkalmával pénzt fogadott el több gyárostól. A vád szerint az egyik nagyvárad gyáros adott nagyobb összeget a vezérfelügyelőnek, akinek ügyében még mindig folyik a bűnügyi vizsgálat. Ma több nagyvárad szeszgyárost hallgattak ki az ügyben. A gyárosok elmondották, hogy csak hallomásból mondták azt, hogy Anasztasiu pénzt kapott, mert semmiféle pozitív bizonyítékkal erre nézve szolgálni nem tudnak. A városban hallották több helyen ezt a vádat a hír forrását azonban nem ismerik. Topciu vizsgálóbíró tovább folytatja az ügyben a vizsgálatot.

Mocioni királyi fővadász- mester házavató ünnepélyt rendez Aradon

Elkészült az első aradi franciastílusú palota.
Homoktűrdő, kert, szökőkút a háztetőn.

Érdekes házavató ünnepség készül a karácsonyi ünnepek alatt Aradon. Mocioni Antal királyi fővadászmester rendez nagyobb ünnepséget abból az alkalomból, hogy elkészült aradi palotája. A fővadászmester eddig is gyakori látogatója volt Aradnak és még ez év nyarán megbízást adott Rafirol. Silvester aradi mérnöknek és Marian János Ismert, jőnevű építésznek, kétemeletes palota építésére. A fővadászmesterrel szemben lévő volt Robu-féle telken meg is kezdődött az építkezés, amely most befejezésre nyert.

A rendkívül érdekes, új típusú palota az első francia mintára készült háza Aradnak. A frontjáról tekintve, az első benyomása az embernek az, hogy a palotának nincsenek ablakai. Csak közelebbi megtekintésre derül ki, hogy a francia építészeti stílus rendkívül racionálisan oldja meg az ablak-problémát és a fősúlyt a belső kényelemre helyezi. Mindössze három lakása van a palotának, az egyiket Mocioni fővadászmester rezerválta a maga részére, arra az esetre, amikor látogatóba érkezik. A palota ablakait legtöbbször Kelet felől helyezték el, a keskeny ablakok olyan szélesek, mint maga a szoba fala. Ezáltal azt érték el, hogy a szobáknak egyetlen sötét sarka sincs. Ujítás maga a fal, amelyben belül tízcentiméteres üreg van. Az üreges fal ugyanis kitűnően tartja a meleget. Az első téli estén végeztek próbát és megállapították, hogy egy éjszakán át mindössze fél fokkal süllyed a hőmérséklet, anélkül, hogy az éjszaka folyamán tüzeltek volna.

A modern palota első emeletén toloajtót helyeztek el, amely a falba vezet. Ha a toloajtót a falba nyomják, úgy a két szobából egyetlen hatalmas terem lesz, amely estélyek céljaira alkalmas. Maga a háztető is teljesen újszerű. Virágos-kert, homoktűrdő, tuss, szökőkút kerül a háztetőre, amely tehát nyarankint kitűnő üdülnyhelye lesz a palota lakóinak. A modern palota építése 1 millió 700 ezer lejébe került a fővadászmesternek, aki ünnepély kíséretében veszi birtokba aradi házat.

— Válság a városi munkanélküli segélyakció vezetőségében. A városi munkanélküli segélyakció vezetője, Cucu Vazul dr., amint értesülünk, azzal a gondolattal foglalkozik, hogy visszalép a segélyakció irányításának megbízásától, amelyet a tavaszi árvízveszedelem idején Radu Cornel dr., az akkori intermár-bizottság elnöke ruházott reá. Amint értesülünk, Cucu dr.-t elhatározásában az a tény erősíti meg, hogy főorvosi teendőinek elvégzésében a segélyakció felszaporodott ügyei egyre jobban akadályozzák és ezért arra kívánja kérni Botioc Elek dr. polgármestert, hogy fogadja el lemondását további megbízatásáról. Az ügyben a városvezetés minden valószínűség szerint a jövő hét folyamán dönt.

Gyerekek!

Vasárnap 18-án, d. u. 4 órakor
az „PAROS-OTTHON-ban 4229

FRIEDMANN-

óvoda a vendékei nagy gyermekelőadást rendeznek, ahol személyesen fognak megjelenni Mikulás anó s az összes tündérmesék szereplői.

— Elítélt betörők. Az aradi törvényszék ma ítélkezett Popovici Mihály és Muntea Vasil konopi munkások felett, akik betörték Knebel József ottani kereskedő üzletébe és készpénzt, valamint árut loptak el. A tolvajok beismerték tettüket, mire a bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével, egyenkint hat havi fogházra ítélte őket.

— Meghívó. Tisztelettel meghívjuk Aradváros minden iparosát, vasárnap délelőtt fél 11 órakor, a városháza dísztermében megtartandó iparos-nagygyűlésre, amelyen az Ipartestülettel kapcsolatos ügyek kerülnek tárgyalás alá. A z összehívók.

Bája nagyrészt a használt
parfumtól függ... ha a

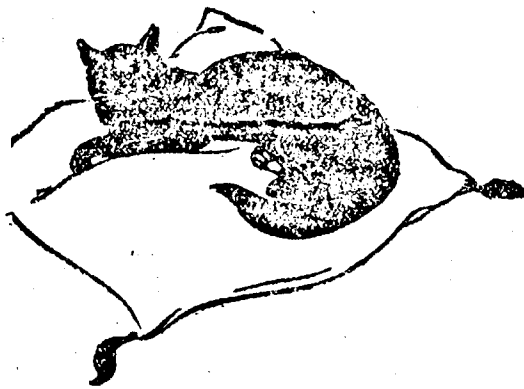
"Chat Noir"

kölnivizet használja, úgy
bizonyos lehet felőle, hogy
vonzóereje növekszik

Épen annyira, mint a szemei — az alakja és a szokásai — sőt még ezeknél is jobban jellemzi egyéniségét az Ön által használt parfüm. Ezért választják ki olyan gonddal okos asszonyok, akiknek a férfiaknál a legnagyobb sikerük van, parfümjüket. Egy új illat megjelenése náluk eseményszámba megy.

„A „Chat Noir“ hatalmas sikerét annak a lelkes fogadtatásnak köszöni, amelyben ezen hölgyek részesítették. Azonnal felismerték, hogy ez az illatos kölnivíz valami rendkívüli, hogy illata összhangban áll a modern iránnyal, amely mindenkor és mindenütt kihangsúlyozza a nőiességet.

Ha még nem próbálta ki a „Chat Noir“-t, próbálja ki még ma. Lepecsételt üvegcékében kerül forgalomba, mert „Lady“ bizonyos akar lenni afelől, hogy minden gramm abszolút tiszta állapotban jut a fogyasztóhoz. Ezen üvegcéket minden nagyságban kaphatja, kezdve 100 grammtól.

Eaux de Cologne

distillées
par Lady

JOCKEY CLUB
PERLE DE PARIS
ROUGE ET NOIR
PARISIENNE
CHAT NOIR

— Két hatalmas tűzvész Bacauban. Bacauból jelentik: Az elmúlt éjszaka folyamán két hatalmas tűzvész pusztított Bacauban. A késő éjszakai órákban kigyulladt a Mirica-parkban lévő egyemeletes épület. Azonnal értesítették a tűzoltóságot, amely teljes apparátussal vonult ki a helyszínre, azonban az épületet már nem lehetett megmenteni és az teljesen leégett. Még javában folytak a parkban az oltási munkálatok, amikor újabb tűz ütött ki a város központjában. Eddig még meg nem állapított okokból kigyulladt a Ionescu Victor nagy papírüzlet. A tűzoltóság egy része otthagya a Mirica-parki tüzet és a lángokban álló könyvkereskedéshez vonult, azonban itt sem tudtak segíteni, mivel az üzlet raktáraiban felhalmozott nagymennyiségű papírányag meggyulladása szinte percek alatt lángba borította az egész épületet, amely a megfeszített oltási kísérletek ellenére elpusztult.

Mindenki ügyéimébe!

Magyar okiratok román nyelvre való hiteles fordítását, kérvények, beadványok és nyomtatványok román szövegezését és fordítások hitelesítését eszközöl

Mitra I. Sándor,
törvényszéki hites román-magyar, magyar-román fordító és tolmács ARAD, Boulevardul Regele Ferdinand No 6. (Az udvarban jobbra).

— Tetten ért betörő. Az éjszaka folyamán előállították a központi rendőrségre Petrovics György ismert betörőt, aki be akart hatolni Messzényi Géza aradi lakos Str. Consistoriului 46. számú házában levő lakására, ahol azonban tetten érték. Az elfogott betörőt bünlajstromra összeállítás után átadják az ügyészségnek.

— Öngyilkos gáji napszámos. Ma reggel jelentették az aradi központi rendőrségnek, hogy Otlacan György 64 éves gáji napszámos Sir. Segetore 1. szám alatti lakásán az éjszaka feiakasztotta magát. A napszámos öngyilkosságát leánya fedezte fel, azonban már nem lehetett segíteni a szerencsétlenné váló emberen. A rendőrség részéről Olanicenco komiszár szállott ki a helyszínre a vizsgálat levezetése végett, Otlacan György bucsulevelet nem hagyott hátra, azonban valószínűnek látszik, hogy végzetes tettét betegsége és a nélkülözések feletti elkeseredésében követte el.

— A Borsszem Jankó karácsonyi száma gyönyörű kiállításban és gazdag tartalommal jelent meg. A címlapot Gáspár Antal művészi rajza díszíti. Molnár Jenő kitűnő lapjában ismét megszólalnak a Borsszem Jankó népszerű alakjai. Aktuális társadalmi, politikai és színházi események szatírája és humora mulattatják az olvasót. Rengeteg adoma és élc. Elmés keresztrejtvény-jutalommal. A Borsszem Jankó egyes száma 15 lej.

Élőképek az aradi házadó- kivetés őserdejében

Be nem tartott ígéretük az uccák kikövezésére és a vízvezeték bevezetésére. — Panaszkodó ur-emberek. — Érdekes esetek a bizottságok előtt

Csak öt esztendőben egyszer adódik alkalom arra, hogy Arad háztulajdonosai elsőhajthaság panaszait az adókiadó bizottságok előtt. Mint ismeretes, a házadókiadó ötvenként történik. Ilyenkor alkalmuk van az aradi hivatalos személyeknek a helyszínen találkozni a gondokkal telt polgárok tömegével, akikről a legtöbben azt hiszik, hogy milyen boldogok, mert házuk van. Emlékezzünk csak vissza arra a Fischer Elizre, aki a szájától mondta meg a falatot, hogy Arad főútján kétemeletes, gyönyörű üzleti és bérházat építhessen és aki közmondásszerű takarékoságával a híres Fischer "Eliz-kórházat" is megteremtette. Ő azonban nagy ingatlanának legrégebbi, kis részében szerényen húzta meg magát. Az adókiadónál a kendős, sovány némben nem ismerték fel a dúsgazdag Fischer Elizt, akihez szintén feltették a stereotip hivatalos kérdést:

— Mi a maga foglalkozása? — Amire a bérpalota tulajdonosnője szomorúan felelt:

— Sajnos, én háztulajdonos vagyok Aradon.

Ha a béke boldog éveiben is „sajnos” jelzővel illette önmagát a Fischer Eliz-palota tulajdonosnője, hogyne sóhajtoznának akkor a mostani aradi háztulajdonosok, különösen azok, akiknek lakói szegény emberek. Az aradi kilenc házadókiadó bizottság tegnap óta ilyen szomorú területen végzi munkáját. Amióta a cukorgyár felépült, annak környéke nagyon megélenkiült és olyanok is vettek ki lakást, akik azelőtt a belvárosban laktak. Több szép ház épült a Választó-ucca környékén, mert mindenki azt hitte, hogy Aradnak ezt a részét a város vezetősége nem fogja mostohán kezelni. Az ottani háztulajdonosok már több kérvényt is nyújtottak be az aradi polgármesteri hivatalhoz, hogy köveztessék ki az uccákat, terjessze ki oda a vízvezetékét és gondoskodjon jó éjszakai világításról. Kaptak is néhány biztató szót a községi választások idején, sőt egyszer utkövezésre alkalmas köveket is szállítottak oda, de a hó és az eső az évek folyamán elmosta a körakást, mert az utkövezési munka be is fejeződött — a köhordással. A cukorgyárhoz kocsin és gyalog rendkívül sokan mennek és a hatóságok mégsem gondoskodnak rendes utakról. A házadókiadó bizottságok előtt ma is feltárult a külvárosok dzsungel-szerű elhagyatottsága.

Nem fizetnek a lakók

— Azóta szerencsétlen az egész családom — panaszoitá R. K. régi aradi polgár — amióta itt házat vettem. Őt lakás van a házamban, amelynek béréből még öt évvel ezelőtt rendszeren megéltünk, de most alig marad annyi, hogy száraz kenyeret ehesünk.

— Hát mennyi házbért kap — tudakolta a kivető bizottság egyik tagja.

— Alig marad havonta 8—900 lej, mert a házbérek felére kellett leszállítani és még így is hónapokig adósok maradnak a lakók. Pedig egyik-másik jómódu közülük, de szerencsétlen munkanélküliek is vannak. Az egyik lakómnak két fia él Amerikában, minden három hónapban szép összegű dollárokat küldenek és a furfangos ember mégis adós marad, sőt gorombán odavágja nekünk, hogy legyünk boldogok, mert háztulajdonosok vagyunk.

Egy másik helyen özv. K. J.-né sirta el panaszaikat:

— Az uram sok évig városi alkalmazott volt, vagyontalanul halt meg és én örökségemből vettem ezt a kis házat, melyben három lakóm van. Az esztendőből tíz hónapon át mindhárman jól keresnek és mégis már nyolc hónap óta hiába kérem a házbért. Be is adtam a kilakoltatási keresetét, de nem lehet őket kilakoltatni.

A szomszédos házban nyolc lakás van, akik között Sz. B. jómódu iparos is szerepel. Az illető nontosan fizeti a lakbért, de a

többiekől a tulajdonos éhen halhatna. Sz. B. boldogan újságolja a bizottságnak:

— Az Isten őrzött, hogy most nem én vagyok ennek a háznak boldogtalan tulajdonosa. Két évvel ezelőtt ötszáz ezer lejért meg akartam venni, de az egyik háztulajdonos — mert ez a ház öt testvéré — Amerikában él és az ő beleegyezése nélkül testvéreinek nem szabad az ingatlant eladni.

A sok levelezéssel eltelt az idő és időközben annyira megromlottak a viszonyok, hogy elment a kedvem a házvételről.

— Kérjük az elnök urat, legyen szíves közbejárni — mondták a háztulajdonosok — hogy az itteni közutakat csináltassa meg a város, mert télen mindig befagy és olyankor az ötödik, sáros uccában lévő közúthoz kell vándorolnunk és emiatt a lakók folyton változnak ezen a vidéken.

A bizottsági tagok komor arccal hallgatták a

Színház — Irodalom — Művészet

* **Heti műsor.** Szombat délután 5 órakor: Iglói diákok (ifjúsági és népies előadás, rendkívül alacsony helyárrakkal). Este 9 órakor: Ludwig Satz, a világhírű amerikai zsidó színész és 36 tagú társulatának első vendégjátéka: „Mindent a gyermekért” (Általános bérletszünet). Vasárnap délután 3 órakor: Ludwig Satz, a világhírű amerikai zsidó színész és 36 tagú társulatának második vendégjátéka: „Der Lediggeher, Délután 6 órakor: Fizessen nagysád! (operett, olcsó helyárrakkal). Este 9 órakor: Ludwig Satz, a világhírű amerikai zsidó színész és 36 tagú társulatának utolsó vendégjátéka: A rabló (Der Gazlen). Bérletszünet.

* **Ma délután 5 órakor: Iglói diákok.** Ifjúsági és népies előadásban, feltűnő olcsó helyárrakkal kerül színre: Papp Ella, Mészáros, Lantos, Olasz, Jávor, Darvas, stb. a főszereplők.

* **Ma este: Ludwig Satz, a világhírű zsidó színész és társulatának első fellépte az aradi színházban.** Ludwig Satz, a jelenleg élő színészeknek kétségkívül egyik legkiválóbb egyénisége, világhírű márka, akinek szerepeket írtak és akinek humorát Chaplinéhez hasonlítják, emberábrázolási készségét pedig Moissiéhez. Vele van a tehetséges Natan házaspár, leányuk, a feltűnően szép Ida, mindössze 17 éves, azután itt van velük S. Smilovics naturburs, Avram Berkovics, a literátus művész, a jóhangu, ügyes Roytmann, Schönbaum, az újabb generációból Seltzer Jehny, Walter Paula, Nusi Gold. A bemutató előadás

A kolozsvári Román Opera aradi vendégjátékaira ajánlatos a jegyekről előre gondoskodni

Olyan nagy érdeklődés nyilvánult meg, hogy a jegyek már most is csak mersékelt számban kaphatók. — Hétfőn Pillangó kisasszony, kedden Oihello, szerdán Troubadour van műsoron a legjobb szereposztásban

A kolozsvári Román Opera háromnapos vendégjátéka iránt olyan nagy érdeklődés nyilvánult meg, hogy a jegyekről ajánlatos mindenkinek előre gondoskodni, mert már a jegyek nagy részét elővételben szétkapkodták. Bizonyíték ez arra, hogy az aradi közönség értékelni tudja azt a kikristályosodott művészetet, amit a kolozsvári Opera nyújt. Kitűnő erők, nagyszerű zenekar, káprázatos színpadok, pörgő, tökéletes művészi játék jellemzi az Opera előadásait, amelyek az aradi közönség számára mindig élményt jelentenek. A komoly műfajt kedvelő publikum ez alkalommal sem akaria elmulasztani az alkalmat és ezért van az, hogy a jegyek nagyrészt már elővételben megvásárolták. Az Opera igazgatósága nagy súlyt fektet arra, hogy a közönség régi bizalmát fenntartsa és éppen olyan tökéletes előadásokat produkáljon mint a múltban, tehát azok,

mai élet által meggyötört szorgalmas emberek bánatos panaszait. Megigérték, hogy minden támogatásban részesítik őket, de egyelőre más nem tehetnek, csak annyit, hogy Arad egyik leg-gondozatlanabb vidékén jelentékenyen leszállították a házadót.

A gyermekkorház környékén sok szép új lakóház, rendezett udvar és olykor mosolygó háztulajdonosok is fogadták a bizottságot. De viszont itt néhány lakó keserves jajsavát kellett hallaniok.

— Nálunk folyton baj van a vízzel — mondotta egy fehérbajuszu férfi, aki évtizedeken át vezetője volt az egyik aradi közhivatalnak. — Mivel nem akarok folytonosan költözködni, kénytelen vagyok állandóan hozzájárulni a reparációkhoz, pedig a házbéremet most is pontosan fizetem. Sajnos, műhelyből átalakított lakásban kell meghúzódnom. Öreg fejjel azt tartom, hogy a költözködés annyi, mint a tüzvész, hát inkább itt szenvedek.

A nélkülöző háztulajdonos

— Könnyű az urnak — mondta a háztulajdonos — én ezt az ingatlant több mint egymillió lejért vettem és csak azután láttam, hogy mibe vertem bele a vagyonomat. A házbér nagyrészt adóra és reparációra kell költenem és valósággal nélkülözök a családommal.

De ki győzné elsorolni az összes sirámokat? A kivető bizottságok kötelességszerűen meghallgatják azokat. És mi telhetik tőlük? Jólelkűen le-
írnak a házadóból 25—30 százalékot.

darabjával a „Mindent a gyermekért” című színdarabot választották. Vasárnap délután három órakor a „Der Lediggeher” a műsordarab, este pedig a „Der Gazlen”-ben bucsuzik az együttes. Minden előadás bérletszünetben megy.

* **Vasárnap délután 6 órakor: Fizessen nagysád!** Operettművészet, premier szereposztásban.

* **A Kölcsey-Egyesület vasárnapi irodalmi délutánja.** Az aradi Kölcsey-Egyesület Vörösmarty Mihály emlékeztetere a Kulturpalotában 1932. december 18-ikán délután 5 órai kezdettel felolvasást rendez. Műsor: Vörösmarty Mihály: „Csongor és Tünde” 2. felvonásának 1. jelenete. Szereplők: Csongor: Gaáli László, Kalmár: Diósi Lajos, Fejedelem: Bodnár József, Tudós: Venczell Gusztáv. A jelenet kíséret-zenejét Allaga Géza zongoraszerzeményéből zenekarra hangszerezte: Scherhag Ernő. A zene szereplői: Scherhag Ernő karmesterrel a Városi Zeneiskola Kamarazene-Együttese. Vörösmarty Mihály: A merengőhöz. Szavalja: Heppesné-Harmath Józsa, Kara Győző: Elfelejtett aradi írók. Popper: Magyar Rapszódia. Előadja Scherhag Ernő karmesterrel, a Városi Zeneiskola Kamarazene-Együttese. Vörösmarty Mihály: Szép Ilonka. Szavalja: Heppesné-Harmath Józsa, Erney József kíséret-zenejét zongorán játssza: Vajda Kató. Az előadás a Kölcsey-Egyesület tagjainak ingyenes. Belépti jegy az 1932. július—decemberi igazolvány, mely szombaton a Kulturpalota könyvtárában, vasárnap délután 4 órától a Kulturpalota pénztárában is kiváltható.

akik jegyet váltottak, nem fognak csatlakozni, sőt többet kapnak, mint amennyit várnak.

Az Opera igazgatósága nívós műsorról is gondoskodott. Hétfőn: Puccini: „Pillangó kisasszony”. Kedden: Verdi: „Oihello”. Szerdán: Verdi: „Troubadour” van műsoron, a legjobb szereposztásban. Aca de Barbu, Tyrón Silvia, Mimi Nestorescu, Georgescuné, Ana Ducu, C. Badescu, Marius Nicolescu, Sosulscii, Jarotzky, Gavrilcescu, Georgescu, Siomin alakítják a főszerepeket, míg Sigismund Anders Ackermann, az Opera újonnan szerződött kiváló karnagya dirigál. A tökéletes előadásokat biztosítja a 46 tagú zenekar, 50 tagú kórus, a teljes balettkar, a saját díszlet- és kellékraktár is.

Jegyek elővételben kaphatók a téli színház pénztáránál délelőtt 10—1. délután 4—6 óra közt.

Magára gyújtotta házát a világháboru legravasabb kémnöje

Három kosár fehérnemű tilka — Foszfors lepedőkkel adott fényjeleket a híros kémnő

Londonból jelentik: Filmregénybe illő, kalandos élettörténet hősnője követett el öngyilkosságot London egyik külvárosában. A nem mindennapi módon elkövetett öngyilkosság nagy feltűnést keltett az angol fővárosban és a londoni lapok hasábos cikkeiben foglalkoztak a tragikus véget ért Miss Maud Marshall-al, aki — hiteles adatok szerint — a világháboru egyik legveszedelmesebb és legravasabb kémnöje volt. Miss Marshall néhány héttel a háboru kitörése előtt költözött ki Londonból egy külvárosi villába, ahol csendben, magányosságban élte le napjait. Ki nem mozdult soha házából, csupán ez előtt négy esztendővel tünt el hirtelen és 1930-ban tért vissza villájába. Két évi távolléte alatt senki sem tudta, hol járt, nem keltett feltűnést.

Annál többet beszéltek a háboru alatt viselt dolgairól, Miss Maud senkivel sem érintkezett, levelet soha nem kapott és teljesen visszavonultan, egyedül élt villájában. Ha érintkeznie kellett valakivel, valóságosan visszataszítóan hatott szófukarsága, amivel azonban tökéletes elmentésben állott nagy bőkezűsége és jótékony-sága. Kéregető nem ment el házából alamizsna nélkül és főként az volt feltűnő, hogy mindig arannyal tizetett. A rendőrség a háboru első évében nyomozást is indított, hogy világosságot derítsen a titokzatos nő kllétére és Miss Maud a Scotland Yard nyilvántartásába „M. 7.” megjelöléssel, mint a legveszedelmesebb kémnők egyike került be.

Egy napon azután letartóztatták, mert az volt ellene a gyanú, hogy titkos fényjelekkel irányítja a Londont bombázó repülőgépeket és Zeppelineket. Miss Maud Marshall ellen rendkívüli bizonyítékokat talált a rendőrség: három nagy kosár fehérneműt, amelyeket Miss Maud időnként szárítás céljából kiakasztott villájának udvarán és ablakaiba. Megállapították azt is, hogy a nagyobb darabokat, abroszokat, törölköket mindig különböző távolságokra akasztotta a kisebb daraboktól. A kémelhárító-osztály dia-dalát jelentette az a megállapítás, amely szerint Miss Maud ezeket a fehérneműket foszforsal itatta át és így fényjeleket tudott leadni az ellenséges repülőeknek. Ezen az alapon négy évi fegyháza ítelték el Marshall Maudot.

A fegyverszünet megkötése után kegyelmet kapott és kiszabadult a börtönből. Lassan kezdtek elfelejteni Miss Maudot, a rendőrség sem ügyelt rá többé, csak akkor fordult feléje ismét a figyelem, amikor 1924-ben a londoni hatóságok utján nagyobb örökséget fizettek ki kezéhez. Ekkor már nyíltan hangoztatták, hogy ártatlanul került bíróság elé s csak azért ítelték el, mert törhetetlenül német hazafinak mondta magát. A fehérneműkben talált foszfors arra magyarázta Miss Maud, hogy már évtizedek óta foszforsal fehérítette fehérneműit.

Hogy valóban kémkedett-e Maud Marshall, vagy csak a véletlen összejátszásának áldozata volt, azt ma már senki sem tudja megállapítani, mert a titokzatos asszony, titkát magával vitte a sírba. Egy reggelen hirtelen kigyulladt Miss Maud villája s mire a tűzoltók és a rendőrség kivonult, már csak a házat menthették meg, mert annak lakója, a 64 éves Maud Marshall halott volt. Holtteste mellett egy nyitott énekeskönyv fektült, amelyben egy mondatot húzott alá Miss Maud. Ez a mondat bizonyítja, hogy az idős hölgy öngyilkossági szándékából gyújtotta magára házát.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Óriási forgalom volt a pénteki hetipiacon

Ezer háziállatot adtak el. — Az árak a nagy kínálat mellett sem csökkentek

Évek óta nem volt olyan forgalmas hetipiac Aradon, mint a mai. A karácsony előtti bevásárlásokra szüksége van a falusi lakos-ságnak és ezért áruba bocsátja jószágait. A mostani nehéz pénzvizonyok miatt különben is pénzzé teszik a gazdák felesleges állataikat, nehogy egész télen etetni kelljen azokat. Tavasszal azután ismét megveszik a szükséges háziállatokat, amelyeket részben a szántásnál-vetésnél használják fel. Különösen az állatvásáron volt ma rendkívül élénk forgalom. A Bánságból száz és száz hizott sertést hoztak Aradra és a nagy kínálat következtében az árak a fogyasztók szempontjából kedvezően alakultak. A felhajtásnak megfelelően, óriási kereslet is volt és ezért az ár 13—17 között alakult ki. Igen sok száz kilogrammon felüli sertés is volt, amelyet természetesen jobb áron lehetett értékesíteni. Szarvasmarhák-különösen teheneket szép számmal hajtottak fel. Az ökör kilója 8—9 lej, a vágni való tehén 7 lej, a fejős tehén pedig egyenként körülbelül 1500 lejes árat ért el. Lovakban is élénk forgalom mutatkozott, sőt vágásra szánt lovakat is vittek az állatvásár-terre. Az óriási forgalmat igazolják ezek a számadatok:

Átírásra került 280 állatjártat ami körülbelül ezer állatnak felel meg, mert egy jártaton több is szerepel. Jártatátírási díjakból és forgalmi díjakból Aradvárosának tíz-tizenegyezer lej bevétel volt ma.

A falusi gazdák jelentékeny összegeket kaptak a mai piacon és azoknak egy részét Aradon költötték el.

De nemcsak az állatpiacon, hanem az élelmiszerpiacon is élénk volt a forgalom. Dacára a nagy kínálatnak, a kofák magasan tartották az árakat, amelyeket az alábbiakban ismertettünk:

Kövér liba párja 170—300, sovány liba 110—160, kövér kacsa 80—170, sovács kacsa 40—80, csirke 30—70, tyúk nagyság szerint 50—70, tehénturó kilogrammja 8—10, vaj 60—80, tej 4—5, teffel 28—30, kel darabja 2—3, bab 5—6, hagyma 4—5, fokhagyma 18—22, körte 16—25, savanyu káposzta 4—5 lej. Gabonák: Buza métermázsája 580—600, árpa 240, zab 240, tengeri 150—160. Élőállatok: Szarvasmarha kilogrammja 7—8, borjú 12—14, sertés 12—15. Takarmányárak: Széna métermázsája 110—120, lucerna 160—180, szalma 50—60 lej.

Magán-devizavásárlási jogot kaptak a legnagyobb belföldi gyárak

Könnyítések a devizarendelelen. — A kereskedők több devizát igényeltek, mint a gyárosok

Bucurestiből jelentik: A nagyon szigorú devizarendelet intézkedéseit most könnytelen volt enyhíteni a pénzügyminiszterium, mert az eredeti rendelet teljesen megbénította volna az ország külkereskedelmi forgalmát. A ma érkezett bucuresti-i jelentés szerint a Banca Nationala engedélyt adott a legnagyobb és legmegbízhatóbb romániai gyáraknak, amelyek exportra is dolgoznak, hogy külföldről beszerzendő nyersanyaguk kifizetése céljából a jegybank esetenkénti aprobálása nélkül, magánúton is beszerezhetnek devizákat. A magánúton vásárolt devizák ellenértékét nem kell készpénzben kifizet-

niök, hanem annak fedezetéül lekötik az általuk exportálandó készárak árát, tehát az üveletre nem szükséges lejt kiadniok. A Nemzeti Bank hangsúlyozza, hogy ebben a kedvezményben csak olyan vállalatok részesülnek, amelyeknél bármilyen visszaélés vagy szabálytalanság kizárt eset. A bank már néhány gyárnak megadta a szükséges engedélyt.

A mostanig hivatalosan kiadott devizákból a behozatallal foglalkozó kereskedők 1 milliárd 700 millió lej értékűt, az iparyállalatok pedig 1 milliárd 300 millió lejt kaptak, szükségletüknek megfelelően.

= KEDVEZŐTLENÜL ALAKULT KERESKEDELMI FORGALMUNK FRANCIAORSZÁGGAL. Az 1930. év első tíz hónapjában Franciaországba exportált román áruk összege 465 millió lej volt, ezzel szemben a folyó év ugyanazon hónapjaiban csak 378 millió lejt tesz ki a kivitt áruk értéke. A behozatal mérlege ugyanilyen kedvezőtlen számadatokat mutat, mert 1931-ben 655 millió lej, 1932-ben pedig 718 millió lej volt, tehát a behozatal folyton emelkedik, pedig kivitelünknek kellené emelkedő tendenciát mutatni.

= BUZAKENYÉR HELYETT ÁRPÁBÓL KÉSZÜLT KENYERET IS FORGALOMBA HOZNAK. Az aradi gabonapiacon ma főleg tengeriben volt erős kínálat és az árak lanyhultak. Általában kevés magánvásárló jelentkezett. Buzában feltűnően csekély felhozatal volt, alig fél vagonra tehető a kínálat, amelyet egy aradi nagymalom vásárolt meg. Az új buza ára mázsánként átlagosan 600 lejben alakult ki. A forgalom magán viselte az általános buzalanyhaság jellegét, ami a bánsági piacokon már hetek óta tapasztalható. Feltűnő, hogy hosszú idő után ma jelent meg először az aradi gabonapiacon az árpa és ezt a kis kvantumot szintén az említett nagymalom vette meg. A piacon azt újságolták, hogy egy temesvári nagy malomüzem számára a Regáthól egy vagon árpa érkezett, amelyet a buzalists pótlására használnak fel, mert nemcsak kukoricakenyeret, hanem árpakenyeret is forgalomba fognak hozni. Az árpa mázsája 250—260 lej volt. Ma tökmagban is élénk forgalom mutatkozott 380—390 lej métermázsánkénti áron.

= Az aradi iparosok vasárnap nagygyűlése. Mint ismeretes, az aradi ipartestülettel kapcsolatos teendők letárgyalása végett, vasárnap délelőtt fél 11 órára, a városháza nagytermébe gyűlésre hívták össze azokat, akik az aradi munkakamara megszervezése után, szükségesnek tartják az ipartestület változatlan működését. Arról értesülünk, hogy vasárnap rendkívül sokan jelennek meg az iparos-gyűlésen, amely élénknek ígérkezik.

= SZOMBAT DÉLIG LEHET JELENTKEZNI A BEHOZATALLAL FOGLALKOZÓ ARADI CÉGEKNEK. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara még nem zárta le a jegyzékét azoknak a kereskedőknek, vállalkozóknak és gyárosoknak, akik közvetlenül a külföldről hoznak be árucikkeket és nyersanyagokat. A jelentkezők nagy számára való tekintettel, a kamara szombat délig nem zárja le a jegyzékét, mert lehetővé akarja tenni, hogy mindazok benne legyenek, akik közvetlenül a külföldről szoktak árucikkeket kapni. Valószínű, hogy a jelentkezők száma elérí a százat.

= Milyen összegeket kellett volna Amerikának kapni? Az amerikai hadikövetelések folyó hó 15-ikén esedékessé vált részletei a következők: Angliától 95 és félmillió dollár, Franciaországból 19 millió dollár, Lengyelországból 4 és fél millió dollár, Belgiumból 2 millió dollár, Csehszlovákiából másfél millió dollár, Olaszországból egy millió 200 ezer dollár, Magyarországtól 40 millió dollár járt Amerikának. Románia tartozásának törlesztése csak 1933. júliusában válik esedékessé.

Borzalmas farkas-kaland Besszarábiában

Fia szemeláttára faltak fel a farkasok egy gazdálkodót

Kisenevből jelentik: Borzalmas módon végeztek Valciuc besszarábi községi határában a kóbor farkasok egy *Ruzsinszki* Péter nevű szerencsétlen gazdálkodóval, aki kislányával együtt egy fára mászott a farkasok elől, azonban lezuhant és gyermeke szemeláttára felfalták a farkasok. A város felé tartó vásáros parasztok az egyik utszéli fán félig megfagyva, eszméletlenül egy 13 év körüli fiút találtak, aki azért nem esett le a fáról, mert nadrágszíjjal oda volt erősítve a fa egyik ágához. A vásárosok a fa körül vérvonásokat találtak, valamivel távolabb pedig ruhafoszványokat, emberi csontokat és egy bocskormaradványt fedeztek fel. A bocskorban egy félig lemart véres emberi lábfej volt.

A kislányt leoldozták a fáról, beszállították a kisenevi kórházba, ahol magához tért. Elmondta, hogy *Ruzsinszky* Vazulnak hívják és atyjával, *Ruzsinszki* Péterrel együtt Potoc közséből származik. Gyalog indultak el Valciucban lakó rokonaihoz s utközben, amikor a községi határában elhúzó erdő felé elhaladtak, három farkast pillantottak meg, amint az erdőből előrohantak. Futásnak eredtek, remélve, hogy el tudják érni a falu legközelebbi házait. Az egyik farkas azonban eléjük került és elzárta az utjukat, úgy hogy az egyik uimentli fára kellett felkapaszkodniuk. A farkasok rettenetes üvöltéssel szaladgáltak a fa körül. *Ruzsinszki* attól félt, hogy a nagy hideg miatt nem tudja fenntartani magát és ezért nadrágszíjjával a fához kötötte fiát. A saját derekát is át akarta kötni, azonban egy vigyázatlan mozdulat következtében lezuhant a fáról az éhes farkasok közé. Borzalmas élmény következett ezután a szerencsétlen fiú részére, a kinek végig kellett néznie, hogyan falják fel a farkasok apját. Az öregnek csak annyi ideje maradt, hogy odakiáltott fiának: „*Fiam, imádkozz értem!*” A következő pillanatban a farkasok rárontottak és szétépték. A szerencsétlen *Ruzsinszki* Vazul egyelőre a kisenevi kórházban ápolják.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés, szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LAKÁS.

EGY-KET és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben. 800

VÉTEL ÉS ELADÁS.

GYORSAN PÉNZHEZ JUT, ha eladó tárgyait beadja Salgóné bizományi üzletébe Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Karácsonyi ajándéktárgyak iránt már most van érdeklődés s így sürgősen keresek ezüsttárgyakat, aranyemlékeket, dísz tárgyakat, keleti és gyári szőnyegeket, szobaberendezéseket, márkás porcellánokat, zongorákat stb. 1000

ELADÓ Porcellán fali mosdó, telepes rádió, márvány oszlop, nagy tük, összevesztett asztal, női ruhák, kabátok, cipők, fehérnemű, estélyi ruha és cipő stb. Megtekinthető d. u. 2-4-ig. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában. 3544

12 és 6 SZEMÉLYES ezüst evőeszközök, ezüst gyertyatartók, ezüst tortafal, komplett szobaberendezések, szőnyegek, festmények, márkás porcellánok, szőrmebundák, dísz tárgyak, térfi kabátok, vitrinek, komódok, antik sarokszekrények, storeok, függönyök, a:ztalteritők, asztal és ágyneműek, fényképező gép, álló villanylámpák, fotelok, tákrók, ebédlőóra, fali vitrinek, meissenai és Neu Wien servisek, dísz tárgyak stb. eladók. Salgóné bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-uca) Neuman-palota. 1030

HASZNALT, de jó állapotban levő vezeték kiöntő-kagyló, megvételre kerestetik. Cimeket az Aradi Közlöny kiadó-jába kérek.

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában. 100

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, DECEMBER 17.

Bucuresti. 13. Gramofon, 19.10. Sibiceanu zenekar. Könnyű és román zene. 20.40. Gramofon 21.30. Bresslika: Öt dal. 22. Katonazene. — Budapest I. 10.15. Hangverseny. 1. Déli harangszó. 1.05. Virány László szalonzenekarának hangversenye. 6. Uray Margit magyar nótákat zongorázik. 7-10. Magyar nóták, Magyary Imre és Zách István szerzeményei. 8-20. „Carmen hazájában”. Kristóf Károly előadása gramofonlemezekkel. 9. A Budapesti Koncert Szalonzenekar hangversenye. 10. Szabó Margit és Somlay Artur előadástje. 11. Hirek. Majd: Kalmár Tibor zenekarának és Rigó Jancsi cigányzenekarának hangversenye a Baross-kávéházban. Budapest II. 6.30. Rózsavölgyi gramofonhangverseny. — Bécs. 12.30. Seidl-zenekar. 14.45. Gramofon. 16.15. Karének. Vidám dalok. 17.35. Mandolinzene. 18.35. Seidl-zenekar. 20.05. Karének. 23.20. Táncczene. — Belgrad. 10. Pravosláv isentisztelet. 12.20. Gramofon. 13.05. Népdalok. 13.30. Rádiózenekar. 16. Kivánság-hangverseny. 17. Hangjáték. 20.45. Szórakoztató zene. 21.35. Karének. 22.35. Gramofon. 23.35. Cigányzene. — Berlin. 17.15. Fuvószene. 13.25. Gitárhangverseny. 19. Fuvószene. — Kassa. 12. Gramofon.

Karácsonyi

számunk nagy terjedelemben és szenzációs tartalommal fog megjelenni és olyan kivételesen alacsony áron, hogy azt mindenki meg fogja vásárolni.

Hirdető teleinknek

fontos érdeke tehát hogy ebből a számból hirdetésük ki ne maradjon, sőt kívánatos, hogy az a szokásosnál is nagyobb terjedelemben jelenjen meg.

A hirdetések

gondos kiszedése és megfelelő elhelyezése csak úgy lehetséges, ha a szöveg hozzánk idejekorán beérkezik.

Már most sziveskedjék azért beküldeni megbízását! A hó 20-án tul beérkező megbízások közlését nem tudjuk garantálni.

13.30. Rádiózenekar. 18.40. Jazz. — Milano. 18. Táncczene. 20. Gramofon. 21.45. Tarka-est. — Mor-Ostrava. 11. Katonazene. 12. Gramofon. 19.25. Középkori dalok. — Pozsony. 17.10. Strauss: Métra ellen. (A párisi keringőharc 1877-ben). Keringők). Prága. 7.30. Zenés ébresztő. 12. Gramofon. 14.40. Gramofon. 18.50. Gramofon. 20.20. Fuvószene. 21.35. Orosz dalok. — Róma. 18.30. Zenekari hangverseny. 21.45. Spanyol zene. — Stockholm. 18.30. Gramofon. 19.45. Finn zenészerzők művei és finn népdalok. 20.30. Szórakoztató zene. 21.30. Régi táncczene. 23. Modern táncczene. — Varsó. 17. Gramofon. 18. Wagner-zene. 19. Gramofon. 21. Könyvnyű zene dalokkal. 23.05. Chopin-művek. Utána: Táncczene.

VASÁRNAP, DECEMBER 18.

Bucuresti. 12. Rádiózenekar. 13. Gramofon. 14. Gramofon. 20.40. Gramofon. 21. Schrammel-négyes. 21.45. Fliomen hegedűművész. 22.10. Luca-zenekar. Román zene. — Budapest I. 10. Hirek, kozmetika. 11. Róm. kath. isentisztelet. 12.15. Unitárius isentisztelet. 3. Gramofonhangverseny. 5.30. Csorba Gyula és cigányzenekarának hangversenye. 6.15. Operett. A Székesfővárosi Zenekar hangversenye a Vigadó nagytér-méből. 8.30. „Liszt Ferenc”. Hangjáték 3 részben. 10.15. Pontos időjelzés, sporteredmények. 10.30. Jack Hylton jazz-zenekarának hangversenye a Labriola-színházban. Utána kb. 12. Toll Árpád és Jancsi cigányzenekarának hangversenye a Kovacscevic-étteremből. Budapest II. 4-4.45. Gramofonhangverseny. — Bécs. 8.35. Reggeli gramofonhangverseny. 10.50. Schütz Ferenc orgonahangversenye. 12.40. Uj osztrák zenészerzők, bécsi szimfonikusok. 14.15. Gramofon. 16.05. Hangképsor. 16.45. Anita Ast négyes kamarazeneje. 18. A Gangelberger-zenekar szórakoztató zenéje. 23.30. Holzer-zenekar. — Belgrad. 10.30. Karének. 12. Gramofon. 13.05. Gramofon. 13.30. Balalajka. 16. Gramofon. 17. Rádiózenekar. 20. Gramofon. 20.50. Mokranjatz cselló- és Butakov zongoraművészek. 21.30. Verdi: Rigoletto, gramofon. 23.10. Cigányzene. — Berlin. 16. Zenekari verseny Breslauból. 19.30. Szórakoztató zene. 20. Zongoraverseny. Utána: Táncczene. — Brünn. 13.05. Katonazene. 16. Mascagni: Parasztbecsület. Kassa. 9.30. Gramofon. 19.10. Pergi szakszofonművész. 19.30. Gramofon. 20. Fahusi zene. Langenberg. 17.30. Szórakoztató zene. 20.25. Az amerikai négyes dala. 21.45. Bécs cimen hangképsor Bécsből. 23.45. Esti és táncczene. — Leipzig. 17.30. Karének. 18. Szórakoztató zene. 19.30. Brácsaszónáták. 20.30. Szórakoztató zene.

Karácsonyi képkiallítás

megnyílt! A festmények kedvező havi részletfizetésre is megvásárolhatók. FREIMANN Arad, Str. Bratlanu 9. (Weitzer János-ucca) 4136 Vasárnap egész nap nyitva.

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában.

Jöjjön hozzánk!

Meglátja érdekes! Arverésből, alkalmi vételekből, hagyatékokból származó ebédők, hálók, uriszobák, szalónok rendkívül olcsón. Kasszák 0, 1, 2, 3-as olcsón. Férfi- és női bundák, gardero szekrények, fehér butorok, összeesukható vaságyak, löször matrac 8 párna 90 lej. Amerikai íróasztal, amerikai redőnyös könyvszekrény. Tonet-székek 100 lej, ottomán 900 lej. stb. stb. COMISIO bizományi üzlet Bulev. Reg. Maria 9. — A velünk összeköttetésben álló temesvári zálogház 24 százalékkal mellett folyóit kölcsönkötetarány és ezüst tárgyakra, ékszerekre, valódi szőnyegekre, írógépekre, stb., úgy, hogy ilyen tárgyaknak a zálogházba való eljuttatására megbízásokat ismételtlen elfogadunk.

Puha ólom

megvételre kerestetik.

Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

UJ ÜZLETBRENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmeztérnél.

Örökértékű

és a legszebb brilliáns, platina, arany, ezüst ékszerok, evőeszközök, órák és dísz tárgyak Hartmann Kálmán ékszerésznél szerezhetők be. Meglepő olcsó árak. Dus választék.

Képkerekek gyári árban kapható

FREIMANN, Arad, Str. Bratlanu 9. (Weitzer János-ucca) 4136

Tűzifa vagon-tételben

mult téli termelésű I. és II. osztályu tölgyhasáb beszerezhető: dr. Konopi Kálmán gazdaságában, Odvos, u. p. Conop Aradmegye. 4198

Írógép

kitűnő állapotban lévő megvételre kerestetik.

Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérünk. 600